

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____

Chişinău

**aprobarea Cerinţelor privind calitatea şi comercializarea leguminoaselor
proaspete şi uscate**

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (16) din Legea nr. 296/2017 privind cerinţele generale de igienă a produselor alimentare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 12.01.2018, nr. 7-17 art.60), şi al art. 1 alin. (4), din Legea 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 12.01.2018, nr. 7-17 art. 54), cu completările şi modificările ulterioare, Guvernul.

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă cerinţele privind calitatea şi comercializarea leguminoaselor proaspete şi uscate (se anexează);

2. Se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 205/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Produse de leguminoase proaspete şi uscate. Cerinţe de comercializare. Publicat: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 20-03-2009 în Nr. 57-58 art. 255)”;

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministru al Agriculturii şi Industriei Alimentare

Ludmila CATLABUGA

Cerințe

privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate

Prezenta Hotărâre transpune parțial (transpune art. 75 (3) și art. 76 (1) și (3)) Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, CELEX: 32013R1308, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 347 din 20 decembrie 2013, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024.

Capitolul I. Domeniul de aplicare

1. Cerințe privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate „Produse de leguminoase proaspete și uscate.” (în continuare – cerințe) stabilește cerințele de comercializare pentru produsele de leguminoase proaspete și uscate (în continuare – produse proaspete și uscate), destinate consumului uman direct.

2. Grupa produselor proaspete și uscate include:

2.1 produse proaspete:

2.1.1 fasole proaspătă păstăi, *Phaseolus vulgaris* L. și *Phaseolus coccineus* L.;

2.1.2 mazăre care, în funcție de tipul de consum, se clasifică în două grupe:

2.1.2.1 mazăre boabe (mazăre rotundă, mazăre încrețită) pentru consum fără păstaie, *Pisum sativum* L.;

2.1.2.2 mazăre păstăi și mazăre dulce pentru consum cu păstaie, *Pisum sativum* L. var. *Macrocarpon* și *Pisum sativum* L. var. *Saccharatum*;

2.2 produse uscate:

2.2.1 fasole, boabe, *Phaseolus* spp, *Phaseolus mungo* L., *Phaseolus coccineus* L.;

2.2.2 fasole Vigna, boabe, *Vigna unguiculata* L.;

2.2.3 fasole de Lima, boabe, *Phaseolus lunatus* L.;

2.2.4 mazăre, boabe, *Pisum sativum* L.;

2.2.5 năut, boabe, *Cicer arietinum* L.;

2.2.6 bob obișnuit, boabe, *Faba bona* Medikus L.;

2.2.7 linte plată, boabe, *Lens culinaris* Medikus L..

3. Cerințele privind calitatea și comercializarea leguminoaselor nu se aplică leguminoaselor proaspete și uscate produse în gospodării individuale pentru consum propriu și nici produselor care tranzitează sau care sunt depozitate temporar ca bunuri care tranzitează țara.

4. Sub incidența cerințe cad grupele de produse prezentate în *tabelul nr 1*

Tabelul nr. 1

Codul Nomenclaturii combinate	Denumirea produselor
0708	Legume cu păstăi, curățate sau nu de păstăi, în stare proaspătă sau refrigerată
0708 10 000	Mazăre (<i>Pisum sativum</i>)
0708 20 000	Fasole (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>)
0713	Legume cu păstăi uscate, curățate de păstăi, chiar decorticate sau sfărâmate
0713 10	Mazăre (<i>Pisum sativum</i>)
0713 20 000	Năut
0713 31 000	Fasole din speciile <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper sau <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek
0713 32 000	Fasole „mică roșie” (Adzuki) (<i>Phaseolus</i> sau <i>Vigna angularis</i>)
0713 33	Fasole albă (<i>Phaseolus vulgaris</i>)
0713 40 000	Lințe
0713 50 000	Bob mare (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) și mazăriche (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>)

Capitolul II. Cerințe generale

5. La introducerea pe piață, produsele proaspete și uscate, inclusiv cele importate, trebuie să fie însoțite de certificatul de calitate, eliberat de producător în baza rapoartelor de încercări de laborator conform prevederilor art. 13¹ din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

6. Calitatea produselor proaspete și uscate se asigură de către producător/exportator și/sau de autoritatea competentă din domeniul alimentar din țara de origine/țara de export, în limba română și/sau în limba engleză în conformitate cu art. 13¹ alin. (6) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

7. Cerințele obligatorii la introducerea pe piață se stabilește pentru fiecare produs, reieșind din următoarele caracteristici:

- 7.1 definiții tehnice, denumirile și denumirile comerciale;
- 7.2 criteriile de clasificare, precum clasificarea pe categorii, greutatea, dimensiunile, vârsta și categoria;
- 7.3 specia, soiul de plante ori tipul comercial;
- 7.4 prezentarea, etichetarea legată de standardele de comercializare obligatorii, ambalarea și marcarea;
- 7.5 criterii precum aspectul, consistența, conformația, caracteristicile produsului și ponderea conținutului de apă;
- 7.6 substanțe specifice utilizate în procesul de producție sau componente ori constituenți, inclusiv conținutul cantitativ, puritatea și identitatea produsului;
- 7.7 tipul de activitate agricolă și metoda de producție;
- 7.8 frecvența de colectare, livrare, manipularea, depozitarea și transportul produselor;

7.9 locul de proveniență agricolă și/sau originea;
7.10 restricțiile cu privire la utilizarea anumitor substanțe și practici;
7.11 utilizarea specifică;
7.12 condițiile care reglementează eliminarea, deținerea, circulația și utilizarea produselor care nu respectă standardele de comercializare, precum și eliminarea subproduselor.

8. La introducerea pe piață, produsele alimentare trebuie să satisfacă necesitățile fiziologice ale omului în substanțe nutritive și în energie, să fie sigure, să nu conțină contaminanți, microorganisme și alte organisme ori substanțe biologice în cantități care să depășească valorile-limită stabilite în legislația din domeniul alimentar, să nu prezinte în alt mod pericol pentru om, să fie produse și introduse pe piață în condiții de igienă conform prevederilor Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare, iar pentru produsele de import să fie indicată și țara de origine.

9. Deținătorul produselor de leguminoase proaspete sau uscate care intră sub incidența cerințelor de comercializare expune aceste produse sau le oferă spre vânzare, le livrează sau le comercializează în cadrul Republica Moldova cât și în alte state cu cerințe echivalente de comercializare numai în conformitate cu respectivele standarde și este responsabil de asigurarea acestor conformități.

10. Produsele proaspete și uscate nu trebuie să conțină următoarele semințe toxice și otrăvitoare: *Crotalaria spp.*, *Agrostema githago L.*, *Ricinus communis L.*, *Datura spp.*, mirosuri și gusturi străine, impurități de origine animală, insecte, paraziți, microorganisme și substanțe derivate din acestea într-o cantitate ce ar prezenta risc pentru consumul direct uman.

11. Produsele proaspete și uscate trebuie păstrate separat, pe tipuri, și să fie depozitate în spații care să asigure respectarea condițiilor de depozitare, recepție, păstrare și livrare, în vederea comercializării și/sau procesării, respectând cerințele de calitate.

12. Depozitarea și păstrarea produselor proaspete și uscate se face în încăperi curate, aerisite, ferite de razele solare și de îngheț, la o temperatură de maximum 25°C și umiditatea relativă a aerului de maximum 75%.

13. Transportarea produselor proaspete și uscate trebuie efectuată numai cu mijloace de transport, care să asigure pe toată perioada transportării păstrarea nemodificată a caracteristicilor nutritive, fizico-chimice, microbiologice, precum și protecția împotriva prafului, dăunătorilor și altor posibilități de degradare și contaminare. În legătură cu produsele finite, igienizarea și/sau dezinfecția trebuie efectuată în spații speciale până la ambalarea produselor și trebuie asigurată pe toată perioada transportării.

14. La fabricarea de produse alimentare, operatorii din domeniul alimentar sunt obligați să respecte cerințele privind siguranța și calitatea acestor produse la toate etapele lanțului alimentar, de asemenea să elaboreze planurile de autocontrol al siguranței și al calității în procesul de producție.

15. Leguminoasele se comercializează fără defecte vizibile.

16. Produsele uscate de leguminoase trebuie să fie întregi, decojite și despicate.

17. Produsele uscate de leguminoase trebuie să respecte clasificarea și cerințele stabilite în anexă la cerințe privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate.

Capitolul III. Ambalarea și etichetarea

18. Produsele proaspete și uscate se ambalează în ambalaje de desfacere și de transport.

19. Prin derogare de la pct. 31, 32, 48 și 49, ambalajele de desfacere a produselor proaspete, având o greutate mai mică sau egală cu trei kilograme, pot conține amestecuri de leguminoase proaspete din soiuri diferite, în cazul în care să fie respectate următoarele condiții:

19.1 produsele de leguminoase trebuie să fie calitativ omogene;

19.2 produsele de leguminoase trebuie să fie ambalate într-un mod clar, transparent și corect, astfel încât să nu creeze confuzie în rândul consumatorilor cu privire la origine, tipul produsului sau categoria produsului.

20. Ambalare și etichetarea produselor proaspete și uscate trebuie să fie conformă prevederilor Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

21. Suplimentar cerințelor obligatorii privind etichetarea produselor specificate în Legea nr. 279/2017, pe ambalaj se indică categoria produsului respectiv.

22. Pe ambalaje de transport nu este obligatoriu să se menționeze indicațiile prevăzute în pct. 21, în cazul în care acestea conțin ambalaje de desfacere vizibile din exterior și pe care sunt înscrise aceste indicații. Ambalajele de transport trebuie să fie lipsite de orice marcaj de natură să inducă în eroare consumatorul. Dacă ambalajele de transport sunt prezentate pe palete, indicațiile trebuie să fie expuse pe o fișă plasată vizibil, cel puțin pe două din fețele paletelor.

23. Ambalajele de transport trebuie să asigure integritatea produselor proaspete și uscate, să fie curate, uscate, în stare bună, neinfectate și fără miros străin.

Capitolul IV. Cerințe de calitate și de prezentare pentru fasolea proaspătă

24. Prevederile expuse în prezentul capitol se referă la fasolea de soiul *Phaseolus vulgaris* L. și *Phaseolus coccineus* L., livrată proaspătă pentru consum curent. Sub incidența prezentului capitol nu cade fasolea pentru decorticare sau prelucrare industrială.

Secțiunea 1. Cerințe privind calitatea

25. Sub rezerva dispozițiilor speciale pentru fiecare categorie conform tabelului nr. 7 și a toleranțelor permise, fasolea trebuie să fie:

25.1 intactă;

25.2 sănătoasă; produsul afectat de putrefacție sau o deteriorare care îl face inadecvat pentru consum se exclude;

25.3 curată, fără materii străine vizibile;

25.4 cu aspect proaspăt;

25.5 fără pergament (endoderm dur);

25.6 fără paraziți;

- 25.7 fără daune produse de paraziți;
- 25.8 fără umiditate externă anormală;
- 25.9 fără miros și/sau gust străin;
- 25.10 dezvoltarea și condiția fasolei trebuie să fie de așa natură încât:
 - 25.10.1 să reziste transportului și manipulării;
 - 25.10.2 să sosească într-o stare satisfăcătoare la locul de destinație.

26. Fasolea se clasifică în trei categorii:

26.1 categoria „Extra” – fasolea din această categorie trebuie să fie de calitate superioară. Forma, dezvoltarea și culoarea trebuie să fie caracteristice soiului și/sau tipului comercial și trebuie să întrunească următoarele condiții:

- 26.1.1 turgescentă, plesnind ușor;
- 26.1.2 foarte fragedă;
- 26.1.3 dreaptă;
- 26.1.4 fără ațe;
- 26.1.5 semințele, dacă sunt prezente, trebuie să fie mici și moi. Fasolea aciculară trebuie să fie fără semințe;

26.1.6 nu trebuie să conțină defecte, cu excepția unora foarte mici și superficiale, cu condiția să nu afecteze aspectul general al produsului, calitatea, calitatea de conservare și prezentarea în ambalaj;

26.2 categoria I – fasolea din această categorie trebuie să fie de calitate bună. Forma, dezvoltarea și culoarea trebuie să fie caracteristice soiului și/sau tipului comercial și trebuie să întrunească următoarele condiții:

- 26.2.1 turgescentă;
- 26.2.2 tânără și fragedă;
- 26.2.3 fără ațe, cu excepția fasolei pentru tăiere;
- 26.2.4 semințele, dacă sunt prezente, trebuie să fie mici și moi;
- 26.2.5 se admit mici defecte de formă, culoare și /sau epidermă, cu condiția ca acestea să nu afecteze aspectul general al produsului, calitatea, calitatea de conservare și prezentarea în ambalaj;

26.3 categoria II – include fasolea care nu se califică în categoriile superioare, dar satisface cerințele minime specificate anterior și întrunește următoarele condiții:

- 26.3.1 rezonabil de fragedă;
- 26.3.2 fără pete de rugină în cazul fasolei aciculare;
- 26.3.3 dacă sunt prezente semințe, acestea trebuie să fie nu prea mari și rezonabil de moi;

26.3.4 se admit defecte de formă, culoare, de epidermă, ațe, mici pete de rugină (cu excepția fasolei aciculare), cu condiția ca produsul să-și păstreze caracteristicile esențiale în privința calității, calității de conservare și a prezentării.

Secțiunea a 2-a. Cerințe privind calibrarea

27. Calibrul este determinat de lățimea maximă a păstăii, măsurată în unghi drept față de fantă.

28. Calibrarea este obligatorie numai pentru fasolea aciculară, în conformitate cu următoarea clasificare:

- 28.1 foarte fină – lățimea păstăii de cel mult 6 mm;

28.2 fină – lăţimea păstăii de cel mult 9 mm;

28.3 medie – lăţimea păstăii de cel mult 12 mm.

29. Fasolea aciculară medie nu poate fi clasată în categoria „Extra”.

Secţiunea a 3-a. Cerinţe privind toleranţele

30. Se admit toleranţe de calitate şi calibru (în cazul în care este calibrată) în fiecare ambalaj pentru produsele, conform tabelului nr. 1, care nu satisfac cerinţele categoriei indicate, după cum este menţionat:

30.1 toleranţe de calitate:

30.1.1 pentru categoria „Extra” – 5 % din cantitatea sau greutatea fasolei care nu satisface cerinţele categoriei, dar le satisface pe cele ale categoriei I sau, excepţional, admisă în toleranţele acestei categorii;

30.1.2 pentru categoria I – 10 % din cantitatea sau greutatea fasolei care nu satisface cerinţele categoriei, dar le satisface pe cele ale categoriei II sau, excepţional, admisă în toleranţele acestei categorii. În această toleranţă, un număr maxim de 5 % din număr sau greutate poate avea aţe în cazul unui soi şi/sau tip comercial care trebuie să fie fără aţe. Cel mult 15 % din numărul sau greutatea fasolei (excluzând fasolea aciculară) poate avea tija şi un mic fragment din extremitatea pedunculară lipsă, cu condiţia ca aceste păstăi să rămână închise, uscate şi nedecolorate;

30.1.3 pentru categoria II – 10 % din cantitatea sau greutatea fasolei care nu satisface nici cerinţele categoriei, nici cerinţele minime, cu excepţia produselor afectate de ciuperci (*Colletotrichum lindemuthianum*), putrefacţie sau orice deteriorare care le fac inadecvate pentru consum. Cel mult 30% din cantitatea sau greutatea fasolei (excluzând fasolea aciculară) poate avea tija şi un mic fragment din extremitatea pedunculară lipsă, cu condiţia ca aceste păstăi să rămână închise, uscate şi nedecolorate;

30.2 toleranţe de calibru – pentru toate categoriile (dacă este calibrată): 10 % din cantitatea sau greutatea fasolei care nu satisface cerinţele privind calibrarea.

Secţiunea a 4-a. Cerinţe privind prezentarea

31. Conţinutul fiecărui ambalaj trebuie să fie uniform şi să conţină numai fasole de aceeaşi origine, soi sau tip comercial, calitate şi calibru (dacă este calibrată).

32. Partea vizibilă a conţinutului ambalajului trebuie să fie reprezentativă pentru întregul conţinut.

33. Fasolele proaspete trebuie ambalate într-un mod care să asigure protecţia acestora împotriva deteriorării, într-un ambalaj curat, igienic şi adecvat pentru menţinerea prospeţimii. Ambalajele trebuie să permită circulaţia aerului pentru a preveni formarea mucegaiului.

34. Materialele utilizate în interiorul ambalajului trebuie să fie noi, curate şi de o calitate care să evite producerea vreunei daune externe sau interne produsului.

35. Utilizarea materialelor, în special a hârtiei sau a timbrelor cu specificaţii comerciale, este permisă cu condiţia ca imprimarea sau etichetarea să fie făcută cu cerneală sau adezivi netoxici.

36. Ambalajele nu trebuie să conţină materii străine.

Secţiunea a 5-a. Cerinţe privind marcarea

37. Fiecare ambalaj trebuie să poarte următoarele menţiuni, în litere grupate pe aceeaşi parte, lizibile şi indelebile, precum şi vizibile din exterior:

37.1 identificare – ambalator și/sau expeditor: numele și adresa, care pot fi substituite cu numărul de identificare de stat (IDNO), atribuit de organul înregistrării de stat, cu indicarea în imediata apropiere a mențiunii „ambalator și/sau expeditor” sau a unei prescurtări echivalente;

37.2 natura produsului:

37.2.1 „fasole” și/sau tipul comercial, în cazul în care conținutul nu este vizibil din exterior;

37.2.2 denumirea soiului (opțional);

37.3 originea produsului – țara de origine și, opțional, regiunea/localitatea în care a fost cultivată;

37.4 specificații comerciale privind categoria și calibrul:

37.4.1 pentru fasolea aciculară indicată de cuvintele „foarte fină”, „fină” sau „medie”;

37.4.2 pentru celelalte tipuri de fasole (dacă este calibrată) se indică lățimea minimă și maximă a fasolei;

37.4.3 marca oficială de control (opțional).

38. La etapele ulterioare expedierii, produsele pot prezenta, în raport cu prezentele cerințe:

38.1 o ușoară pierdere a prospețimii și a turgescenței;

38.2 pentru produsele clasate în alte categorii decât „Extra” – o ușoară deteriorare datorită dezvoltării lor și caracterului perisabil.

Capitolul V. Cerințe de calitate și de prezentare pentru mazărea proaspătă și uscată

39. Prevederile prezentului capitol se aplică soiurilor de mazăre păstăi, boabe derivate din *Pisum sativum L.*, mazăre pentru consum sub formă de păstăi sau mazăre timpurie (mazăre păstăi) derivate din *Pisum sativum L.* var. *Macrocarpon* și mazăre dulce derivată din *Pisum sativum L.* var. *Saccharatum*, furnizate consumatorului în stare proaspătă sau uscată.

Secțiunea 1. Cerințe privind calitatea

40. Cerințele stabilite în prezentul capitol au ca scop definirea cerințelor de calitate față de mazăre conform tabelului nr. 7.

41. Pentru toate clasele, sub rezerva dispozițiilor speciale pentru fiecare clasă și a toleranțelor admise:

41.1 păstăile trebuie să fie:

41.1.1 intacte, se admite mazărea păstăi și mazărea dulce fără capete;

41.1.2 sănătoase; se exclud produsele afectate de putregai sau deteriorări care le fac improprii consumului uman;

41.1.3 curate, fără materii străine vizibile (inclusiv părți din flori);

41.1.4 fără fire tari sau pelicule, în cazul mazării păstăi și mazării dulci;

41.1.5 fără dăunători;

41.1.6 fără defecte cauzate de dăunători;

41.1.7 fără umezeală externă anormală;

41.1.8 fără miros și/sau gust străin;

41.2 boabele trebuie să fie:
41.2.1 proaspete;
41.2.2 sănătoase: se exclud produsele afectate de putregai sau deteriorări care le fac improprie consumului uman;
41.2.3 fără dăunători;
41.2.4 fără defecte cauzate de dăunători;
41.2.5 fără miros și/sau gust străin;
41.2.6 dezvoltate normal, în cazul mazării boabe;
41.3 gradul de dezvoltare și starea mazării trebuie să fie astfel încât aceasta să poată rezista la transport și manipulare și să poată ajunge în stare satisfăcătoare la locul destinației.

42. Mazărea se clasifică în două clase definite:

42.1 clasa I – mazărea din această clasă trebuie să fie de bună calitate și trebuie să fie caracteristică soiului și/sau tipului comercial. Păstăile trebuie să fie:

- 42.1.1 proaspete și turgescențe;
- 42.1.2 cu pedunculi atașați;
- 42.1.3 fără deteriorări cauzate de grindină;
- 42.1.4 fără daune cauzate de secetă;

42.2 clasa II – mazărea din această clasă nu se încadrează în clasa I, dar satisface cerințele minime specificate în punctul 41.

43. La mazărea boabe din clasa I:

43.1 păstăile trebuie să fie cu pedunculii atașați, bine umplute și să conțină cel puțin cinci boabe;

43.2 boabele trebuie să fie:

- 43.2.1 bine formate;
- 43.2.2 fragede;

43.2.3 suculente și suficient de tari, de exemplu, în cazul în care sunt strivite între două degete, să se turtească fără a se dezintegra;

43.2.4 dezvoltate cel puțin până la jumătate din mărimea normală, dar nu dezvoltate complet;

43.2.5 nefăinoase;

43.2.6 nedeteriorate, cu piețița fără crăpături;

43.3 se admit următoarele defecte minore ale păstăii, sub rezerva ca acestea să nu afecteze aspectul general al produsului, calitatea, calitatea de păstrare și prezentarea în ambalaj:

43.3.1 defecte foarte mici ale piețiței, leziuni, vătămări;

43.3.2 defecte foarte mici ale formei;

43.3.3 defecte foarte mici ale coloritului.

44. La mazărea păstăi și mazărea dulce din clasa I:

44.1 boabele trebuie să fie mici și subdezvoltate;

44.2 se admit următoarele defecte minore ale păstăii, cu condiția ca acestea să nu afecteze aspectul general al produsului, calitatea, calitatea conservării și prezentarea în ambalaj:

44.2.1 defecte foarte mici ale piețiței, zgârieturi, leziuni;

- 44.2.2 defecte foarte mici de formă;
 - 44.2.3 defecte foarte mici de culoare.
 - 45. La mazărea boabe din clasa II:
 - 45.1 păstăile trebuie să conțină cel puțin trei boabe;
 - 45.2 poate fi mai dezvoltată decât cea din clasa I, dar satisface cerințele minime specificate în punctul 43;
 - 45.3 se admit următoarele defecte, sub rezerva ca mazărea să-și mențină caracteristicile esențiale în ceea ce privește calitatea, calitatea conservării și prezentarea:
 - 45.3.1 defecte ale păstăilor;
 - 45.3.2 defecte ale pielei, leziuni și vătămări, sub rezerva ca acestea să nu fie evolutive, și fără riscul afectării boabelor;
 - 45.3.3 defecte de formă;
 - 45.3.4 defecte de culoare;
 - 45.3.5 o oarecare pierdere a prospețimii, păstăile ofilite fiind excluse;
 - 45.3.6 defecte ale boabelor;
 - 45.3.7 defecte mici ale formei;
 - 45.3.8 defecte mici ale coloritului;
 - 45.3.9 boabele pot fi puțin mai tari;
 - 45.3.10 boabele pot fi ușor deteriorate.
 - 46. La mazărea păstăi și mazărea dulce din clasa II:
 - 46.1 în cazul în care există, boabele pot fi ușor mai dezvoltate decât cele din clasa I;
 - 46.2 cu toate acestea, se admit următoarele defecte ale păstăii, sub rezerva ca acestea să păstreze caracteristicile esențiale în ceea ce privește calitatea, calitatea conservării și prezentarea:
 - 46.2.1 defecte mici ale pielei, leziuni, vătămări;
 - 46.2.2 defecte mici ale formei, inclusiv cele datorate formării boabelor;
 - 46.2.3 defecte mici ale coloritului;
 - 46.2.4 o oarecare pierdere a prospețimii, cu excepția păstăilor ofilite și incolore.
- Secțiunea a 2-a. Cerințe privind toleranțele*
47. Toleranțele calitative sunt permise în fiecare ambalaj, conform tabelului nr. 2 în cazul produselor care nu satisfac cerințele clasei indicate:
 - 47.1 clasa I – 10 % din greutatea mazării care nu satisface cerințele clasei, dar le îndeplinește pe cele ale clasei II sau care se încadrează, în mod excepțional, în toleranțele pentru clasa respectivă;
 - 47.2 clasa II – 10 % din greutatea mazării care nu satisface nici cerințele clasei și nici cerințele minime, cu excepția produselor afectate de putregai, boli evolutive sau alte deteriorări, care le fac improprii consumului.
- Secțiunea a 3-a. Cerințe privind prezentarea*
48. Fiecare ambalaj trebuie să aibă un conținut uniform și să cuprindă numai mazăre de aceeași origine, de același soi, de același tip comercial și de aceeași calitate.
49. Partea vizibilă a conținutului ambalajului trebuie să fie reprezentativă pentru întregul conținut.
50. Mazărea se ambalează astfel încât produsul să fie protejat în mod adecvat.

51. Materialele utilizate în interiorul ambalajului trebuie să fie noi, curate și de o calitate care să evite vătămarea externă sau internă a produsului. Utilizarea materialelor, în special a hârtiei sau timbrelor cu specificații comerciale, este permisă cu condiția ca imprimarea sau etichetarea să fie făcută cu cerneală sau adezivi netoxici.

52. Ambalajele nu trebuie să conțină materii străine.

53. În cazul mazării, sortarea după mărime nu este obligatorie.

Secțiunea a 4-a. Cerințe privind marcarea

54. Fiecare ambalaj trebuie să cuprindă următoarele informații, în litere grupate de aceeași parte, lizibile, indelebile și vizibile din exterior:

54.1 identificare – ambalatorul și/sau expeditorul: numele și adresa, care pot fi substituite cu numărul de identificare de stat (IDNO), atribuit de organul înregistrării de stat, cu indicarea în imediata apropiere a mențiunii „ambalator și/sau expeditor” sau a unei prescurtări echivalente;

54.2 natura produsului:

54.2.1 „mazăre boabe”, „mazăre păstăi”, „mazăre dulce” sau denumirile echivalente, în cazul în care conținutul nu este vizibil din exterior;

54.2.2 „curățată”, „cu vârfurile și cozile tăiate” sau alte indicații, pentru mazărea păstăi sau mazărea dulce de la care s-au înlăturat pedunculii și/sau capătul cu inflorescență, după caz;

54.2.3 originea produsului – țara de origine și, opțional, zona de producție sau denumirea localității sau regiunii;

54.2.4 specificații comerciale – clasa, marca oficială de control (opțional).

Capitolul VI. Cerințe de calitate și prezentare pentru năut alimentar.

55. Prevederile expuse în prezentul capitol se aplică la năut pentru boabe uscat derivate din *Cicer arietinum L.* pentru consumul alimentar.

Secțiunea 1. Cerințe privind calitatea

56. Cerințele actuale se referă, conform tabelului nr. 7 la năutul alimentar boabe uscate destinat consumului uman. În funcție de clasa din care face parte năutul, indicii caracteristicilor sunt următorii:

56.1 sănătoase;

56.2 curată, fără materii străine vizibile;

56.3 fără paraziți sau daune produse de paraziți;

56.4 omogenă;

56.5 de dimensiuni identice;

56.6 caracteristică tipului;

56.7 fără mirosuri străine, nu se admit mirosuri străine de rânced, de sol sau mușegai;

56.8 boabele afectate de dăunători sau boli, indiferent de gradul de afectare, nu sunt admise consumului uman

Secțiunea a 2-a. Cerințele privind toleranța

57. Toleranțele calitative conform tabelul nr. 3 sânt permise în fiecare ambalaj, în cazul produselor care nu satisfac cerințele clasei indicate:

57.1 clasa I – 5 % din greutatea năutului care nu satisface cerințele clasei, dar le îndeplinește pe cele ale clasei II sau care se încadrează, în mod excepțional, în toleranțele pentru clasa respectivă;

57.2 clasa II – 10 % din greutatea năutului care nu satisface nici cerințele clasei și nici cerințele minime, cu excepția produselor afectate de putregai, boli evolutive sau alte deteriorări, care le fac improprii consumului.

Secțiunea a 3-a. Cerințe privind prezentarea

58. Fiecare ambalaj trebuie să aibă un conținut uniform și să cuprindă numai năut de aceeași origine, de același soi, de același tip comercial și de aceeași calitate.

59. Partea vizibilă a conținutului ambalajului trebuie să fie reprezentativă pentru întregul conținut.

60. Năutul se ambalează astfel încât produsul să fie protejat în mod adecvat.

61. Materialele utilizate în interiorul ambalajului trebuie să fie noi, curate și de o calitate care să evite vătămarea externă sau internă a produsului. Utilizarea materialelor, în special a hârtiei sau timbrelor cu specificații comerciale, este permisă cu condiția ca imprimarea sau etichetarea să fie făcută cu cerneală sau adezivi netoxici.

62. Ambalajele nu trebuie să conțină materii străine.

63. În cazul năutului, sortarea după mărime nu este obligatorie.

Secțiunea a 4-a. Cerințe privind marcarea

64. Fiecare ambalaj trebuie să cuprindă următoarele informații, în litere grupate de aceeași parte, lizibile, indelebile și vizibile din exterior:

64.1 identificare – ambalatorul și/sau expeditorul: numele și adresa, care pot fi substituite cu numărul de identificare de stat (IDNO), atribuit de organul înregistrării de stat, cu indicarea în imediata apropiere a mențiunii „ambalator și/sau expeditor” sau a unei prescurtări echivalente;

64.2 natura produsului:

64.2.1 „năut boabe”, sau denumirile echivalente, în cazul în care conținutul nu este vizibil din exterior;

64.3 originea produsului – țara de origine și, opțional, zona de producție sau denumirea localității sau regiunii;

64.4 specificații comerciale –clasa, marca oficială de control (opțional)”.

Capitolul VII. Cerințe de calitate și prezentare pentru linte alimentară.

65. Prevederile expuse în prezentul capitol se aplică la lintea pentru consumul alimentar neprelucrată (întreagă) despăcată sau decorticată.

Secțiunea 1. Cerințe privind calitatea

66. Cerințele actuale se referă la lintea alimentară destinată consumului uman. În funcție de clasa din care face parte lintea, conform tabelului nr. 7, indicii caracteristicilor sunt următorii:

66.1 sănătoase, curate, fără materii străine vizibile;

66.2 deteriorare a culorii sau a aspectului exterior;

66.3 culoarea omogenă cu nuanțe închise;

66.4 de dimensiuni identice;

66.5 caracteristică tipului;

66.6 fără mirosuri străine, nu se admit mirosuri străine de ranced, de sol sau mucegai;

66.7 fără acreală sau amăreală;

Secțiunea a 2-a. Cerințele privind toleranța

67. Toleranța totală maximă pentru boabe de linte despicate, pătate, deteriorate de gărgărițe sau decolorate este de 2,0 % din volumul total de produs sau din lotul specificat. Nerespectarea criteriilor privind dimensiunea este permisă pentru maximum 2,0 % din cantitatea de boabe de linte uscată.

68. Tipurile și subtipurile lintei alimentare, conform tabelului nr. 4, sunt descrise detaliat caracteristicile după cum urmează:

68.1 linte de culoare verde închis;

68.2 linte de culoare verde deschis;

68.3 linte neomogenă.

Secțiunea a 3-a. Cerințe privind prezentarea

69. Fiecare ambalaj trebuie să aibă un conținut uniform și să cuprindă numai linte de aceeași origine, de același soi, de același tip comercial și de aceeași calitate.

70. Partea vizibilă a conținutului ambalajului trebuie să fie reprezentativă pentru întregul conținut.

71. Lintea trebuie ambalată în ambalaje curate, uscate și sigure pentru produse alimentare, care să protejeze produsul împotriva umidității, contaminării și dăunătorilor.

72. Materialele utilizate în interiorul ambalajului trebuie să fie noi, curate și de o calitate care să evite vătămarea produsului. Utilizarea materialelor, în special a hârtiei sau timbrelor cu specificații comerciale, este permisă cu condiția că imprimarea sau etichetarea să fie făcută cu cerneală sau adezivi netoxici.

73. Ambalajele nu trebuie să conțină materii străine.

74. În cazul lintei, sortarea după mărime nu este obligatorie.

Secțiunea a 4-a. Cerințe privind marcarea

75. Fiecare ambalaj trebuie să cuprindă următoarele informații, în litere grupate de aceeași parte, lizibile, indelebile și vizibile din exterior:

75.1 identificare - ambalatorul și/sau expeditorul: numele și adresa, care pot fi substituite cu numărul de identificare de stat (IDNO), atribuit de organul înregistrării de stat, cu indicarea în imediata apropiere a mențiunii „ambalator și/sau expeditor” sau a unei prescurtări echivalente;

75.2 natura produsului:

75.2.1 „linte boabe”, sau denumirile echivalente, în cazul în care conținutul nu este vizibil din exterior;

75.2.2 „linte boabe verde” sau denumiri echivalente, în cazul în care produsul vine sub altă culoare și nu poate fi identificată din exterior;

75.3 originea produsului – țara de origine și, opțional, zona de producție sau denumirea localității sau regiunii;

75.4 specificații comerciale – clasa, marca oficială de control (opțional”).

Capitolul VIII. Cerințe de calitate și prezentare pentru bob alimentar.

76. Prevederile expuse în prezentul capitol se aplică la bob pentru boabe uscat derivate din specia *Vicia faba* L. pentru consumul curent.

Secțiunea 1. Cerințe privind calitatea

77. Cerințe de calitate obligatorii, conform tabelului nr. 7 către bob alimentar sunt:

- 77.1 curată, fără materii străine vizibile;
- 77.2 fără paraziți sau daune produse de paraziți;
- 77.3 omogenă;
- 77.4 de dimensiuni identice;
- 77.5 caracteristică tipului;
- 77.6 fără mirosuri străine, nu se admit mirosuri străine de ranced, de sol sau mucegai;
- 77.7 fără acreală sau amăreală;
- 77.8 sănătoase.

Secțiunea a 2-a. Cerințele privind toleranța

78. Toleranțele calitative la bob alimentar, conform tabelului nr. 5 sânt permise în fiecare ambalaj, în cazul produselor care nu satisfac cerințele clasei indicate:

78.1 clasa I - 10 % din greutatea bobului alimentar care nu satisface cerințele clasei, dar le îndeplinește pe cele ale clasei II sau care se încadrează, în mod excepțional, în toleranțele pentru clasa respectivă;

78.2 clasa II - 10 % din greutatea bobului alimentar care nu satisface nici cerințele clasei și nici cerințele minime, cu excepția produselor afectate de putregai, boli evolutive sau alte deteriorări, care le fac improprii consumului.

Secțiunea a 3-a. Cerințe privind prezentarea

79. Fiecare ambalaj trebuie să aibă un conținut uniform și să cuprindă numai bob alimentar de aceeași origine, de același soi, de același tip comercial și de aceeași calitate.

80. Partea vizibilă a conținutului ambalajului trebuie să fie reprezentativă pentru întregul conținut.

81. Bobul alimentar se ambalează în saci de pânză sau plastic, asigurându-se că sunt etichetați corespunzător pentru a indica tipul de produs și data expirării, iar ambalajul trebuie să fie etanș pentru a preveni deteriorarea sau infestarea cu dăunători.

82. Materialele utilizate în interiorul ambalajului trebuie să fie noi, curate și de o calitate care să evite vătămarea externă sau internă a produsului. Utilizarea materialelor, în special a hârtiei sau timbrelor cu specificații comerciale, este permisă cu condiția ca imprimarea sau etichetarea să fie făcută cu cerneală sau adezivi netoxici.

83. Ambalajele nu trebuie să conțină materii străine.

84. În cazul bobului alimentar, sortarea după mărime nu este obligatorie.

Secțiunea a 4-a. Cerințe privind marcarea

85. Fiecare ambalaj trebuie să cuprindă următoarele informații, în litere grupate de aceeași parte, lizibile, indelebile și vizibile din exterior:

85.1 identificare – ambalatorul și/sau expeditorul: numele și adresa, care pot fi substituite cu numărul de identificare de stat (IDNO), atribuit de organul înregistrării de stat, cu indicarea în imediata apropiere a mențiunii „ambalator și/sau expeditor” sau a unei prescurtări echivalente;

85.2 natura produsului:

85.2.1 „bob alimentar”, sau denumirile echivalente, în cazul în care conținutul nu este vizibil din exterior;

85.3 originea produsului – țara de origine și, opțional, zona de producție sau denumirea localității sau regiunii;

85.4 specificații comerciale – clasa, marca oficială de control (opțional).

Anexa la Cerințe privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate „Produse de leguminoase proaspete și uscate”

Tabelul nr. 1 Tipurile și subtipurile fasolei alimentare(inclusiv fasolea de Lima și fasolea Vigna)

Numărul și denumirea tipului	Numărul și denumirea subtipului	Caracteristica semințelor		Conținutul altor tipuri, subtipuri și nehipice, semințe de fasole, % Max
		după formă	după dimensiuni	
I Fasole albă	1. Bombă	Rotunjită sau alungită	Măscată, max.9 mm, grosimea max.6 mm	Subtipului I – 10. Tipurile II și III nu se admit
	2. Arpacăș	Rotunjită, alungită sau ovală	Măruntă, lungimea min.9 mm	Subtipului I – 10. Tipurile II și III nu se admit
	3. Alb oval	Ovală	Lungimea min.9 mm, grosimea min.6 mm	Subtipului I – 10. Tipurile II și III nu se admit
	4. Șerpișor	Alungită, cilindrică, deseori puțin încovoiată cu extremități rotunjite	Lungimea aproximativ 16 mm, lățimea 6,5 mm	Subtipul I tip – 10. Tipurile II și III nu se admit
	5. Răcușori	Reniform plată	Lungimea medie min.14 mm	Subtipurile tipului I și semințele netipice tipului I – 10. Tipurile II și III nu se admit.
	6. Lopățiță	Reniform plată	Măscată, lungimea min.14 mm	Subtipurile I-lui tip și semințele nehipice tipului I – 10. Tipurile II și III nu se admit.
II Fasole omogen colorată	1. Verde (variate nuanțe)	Oval-rotunjită	Lungimea aproximativ 10 mm, lățimea 6,5 mm	Tipurile I și III și alte subtipuri ale tipului II-5
	2. Cafenie sau galbenă (variate nuanțe)	Alungită-cilindrică	Lungimea aproximativ 3 mm, grosimea 5,5 mm	Tipurile I și III și alte subtipuri ale tipului II-5
	3. Roșie (variate nuanțe)		Lungimea aproximativ 10-12 mm, grosimea 5 mm	Tipurile I și III și alte subtipuri ale tipului II-5
	4. Alte cu colorație omogenă		Lungimea aproximativ 6 mm	Tipurile I și III și alte subtipuri ale tipului II-5
	1. Pestiță deschis	Pe fon deschis – desen închis	Dimensiuni mari, lungimea aproximativ 15 mm, grosimea	Tipurile I și II-5. Alt subtip, Tipul III – 20

III Fasole pestriță			6,5 mm; dimensiuni medii, lungimea aproximativ 11 mm, grosimea 6 mm	
	2. Pestriță închis	Pe fon închis – desen deschis	Dimensiuni mari, lungimea aproximativ 15 mm, grosimea 6,5 mm; dimensiuni medii, lungimea aproximativ 11 mm, grosimea 6,0 mm	Tipurile I și II-5. Alt subtip, Tipul III – 20

Tabelul nr. 2 Caracteristicile tehnice ale diferitelor tipuri de mazăre

Tipul de mazăre	Culoare	Dimensiune boabe/păstăi	Greutatea bobului (g)	Umiditate boabe (%)	Utilizare principală	Caracteristici păstăi	Impuritățile semințelor de alt tip și subtip, % max
Mazărea verde (de grădină)	Verde	6–8 mm	0.3–0.5	12–16	Consumată proaspătă, congelată, supe, salate	Păstăile sunt subțiri și comestibile, lungi de 7–10 cm	10
Mazărea galbenă	Galben	7–9 mm	0.35–0.55	12–15	În preparate tradiționale, hrană animală	Păstăile sunt mai dure, lungi de 6–8 cm	10
Mazărea zaharoasă (sugar snap)	Verde sau galbenă	6–7 mm	0.3–0.45	12–14	Salate, stir-fry, gătită rapid	Păstăile sunt cărnoase și dulci, lungi de 7–9 cm	10
Mazărea pentru uscare	Verde sau galbenă	7–10 mm	0.4–0.6	14–18	Uscată, supe, piureuri, conserve	Păstăile sunt dure și necomestibile, lungi de 8–12 cm	10

Tabelul nr. 3 Tipurile și subtipurile năutului alimentar

Numărul și denumirea tipului	Culoarea semințelor	Conținutul semințelor de alte tipuri, % max.
Alimentar	De la alb până la galben-roz. Se admite năut alimentar cu boabe de culoare galbenă cu mici imperfecțiuni, cum ar fi pete sau defecte de formă.	5-10
Năut clasa I	Boabele de năut sunt uniforme ca mărime și culoare, având o nuanță de galben deschis, fără pete sau impurități vizibile.	5
Năut clasa II	Boabele de năut pot avea o variație mai mare de culoare, cu nuanțe de galben mai închis sau cu mici imperfecțiuni, cum ar fi pete ușoare, dar fără defecte majore care să afecteze consumul.	10

Tabelul nr. 4 Tipurile și subtipurile lintei alimentare

Numărul și denumirea tipului	Culoarea semințelor ce caracterizează tipul
I – Verde-închis	În masă – culoare verde omogenă cu nuanțe închise. Se admit amestecuri neînsemnate de semințe de culoare verde-deschis, de culoarea marmorei și parțial sau total roșietice, precum și

	semințe de linte întunecate într-o cantitate ce nu ar perturba, conform masei, nuanța închisă a culorii verzi.
II – Verde-deschis	În masă – culoare verde omogenă de nuanțe deschise. Se admit semințe de culoarea marmorei, amestecuri neînsemnate de semințe de culoare verde-închis, parțial sau în întregime roșii, întunecate, precum și semințe de linte de culoare cafenie într-o cantitate ce nu ar perturba, conform masei, culoarea verde-deschis.
III – Neomogenă	În masă – neomogenă, de culoare pestriță, cu un conținut nelimitat de semințe de culoarea marmorei, de culoare roșie, verde-deschis, verde-închis, cafenie, precum și semințe de linte ce și-au pierdut nuanța naturală.

Tabelul nr. 5 Caracteristicile bobului obișnuit

Numărul și denumirea		Formă și dimensiuni	Culoare	Fracția mastică semințelor, % max.	
tipului	subtipului			Alte tipuri	Alte subtipuri
I. Semințe mășcate	1. De culoare deschisă	Predomină semințele lățite sau oval-lățite. Lungimea 15 mm și mai mare	Albă și galbenă de variate nuanțe, de culoare verde-deschis, cafeniu-deschis	10	10
	2. De culoare închisă	Predomină semințele lățite sau oval-lățite. Lungimea 15 mm și mai mare	Neagră, cafenie, violetă și roșie de variate nuanțe	10	10
II. Semințe mărunte	1. De culoare deschisă	Predomină semințele de formă ovală. Lungimea semințelor 10-15 mm	Albă și galbenă de variate nuanțe, de culoare verde-deschis, violet-deschis	10	10
	2. De culoare închisă	Predomină semințele de formă ovală. Lungimea semințelor 10-15 mm	Neagră, violetă, cafenie și roșie de variate nuanțe	10	10

Tabelul nr. 6 Indicii organoleptici ai leguminoaselor

Indicele	Caracteristica
1. Culoare	Caracteristică tipului sau subtipului de boabe.
2. Gust	Caracteristic boabelor de leguminoase, fără mirosuri străine, fără acreală și amăreală, nealterat, corespunzător semințelor sănătoase.
3. Miros	Specific. Nu se admit mirosuri străine de ranced, de sol, de mucegai.

Tabelul nr. 7 Cerințe privind calitatea produselor de leguminoase uscate de tip alimentar

Denumirea indicilor	Normele leguminoaselor						
	Fasole Boabe	fasole Vigna	fasole de Lima	mazăre	năut	bob	lințe
Umiditatea, %, max.	18	15	18	14	14	15	15
Gradul de impuritate, %, max.	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
inclusiv impurități minerale	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
impurități minerale: prundiș, zgură, minereu	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit
inclusiv impurități nocive	-	-	-	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit
inclusiv impurități trichodesme, fructe pubescente heliotropice	-	-	-	-	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit
Conținutul impurităților cerealiere	2	2	2	2	2	2	3,5

inclusiv semințe afectate de gândaci vii sau de larvele lor	-	Nu se admit	-	Nu se admit	-	Nu se admit	Nu se admit
inclusiv impurități de semințe cerealiere, afectate de insecte	0,5	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0,5
inclusiv dăunătorii rezervelor cerealiere	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit	Nu se admit

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințe privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate.

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (16) din Legea nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 12.01.2018, nr. 7-17 art.60), și al art. 1 alin. (4), din Legea 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 12.01.2018, nr. 7-17 art. 54), cu completările și modificările ulterioare, Guvernul. Sectorul leguminoaselor a cunoscut o dezvoltare semnificativă, iar cerințele tot mai stringente privind calitatea și comercializarea acestora au impus adoptarea unor standarde și practici europene moderne, pentru a răspunde nevoilor pieței interne și externe. Fiind evaluate aspectele impactului cerințelor, pot releva ineficiențe sau lacune în implementare, prin urmare ele indică necesitatea de modificare și simplificarea procedurilor pentru a asigura o aplicabilitate mai eficientă și mai transparentă a cerințelor de calitate și comercializare. Pe măsură ce se acumulează experiență în implementare, cerințele de calitate și comercializare necesită clarificare și revizuirea procedurilor administrative. Temeiul pentru elaborarea proiectului hotărârii de Guvern care reglementează cerințele de calitate la creșterea și comercializarea leguminoaselor, se bazează pe mai multe acte legislative, inclusiv: 1. Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor care reglementează aspectele legate de siguranța alimentelor, responsabilitățile autorităților și standardele de calitate; 2. Legea nr. 276/2016 privind activitatea agricolă. Această lege stabilește principiile generale ale politicii statului în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, inclusiv reglementări pentru cultivarea plantelor și protecția acestora; 3. Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior. Această lege stabilește principiile generale de desfășurare a activităților de comerț pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv reglementări referitoare la comercializarea produselor alimentare; 4. Legea 68/2013 despre semințe. Reglementează aspectele legate de producerea, certificarea și comercializarea semințelor, asigurând calitatea și siguranța acestora.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ acceptabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Proiectul a fost conceput pentru a asigura standarde de calitate și siguranță alimentară. Cu toate acestea, în contextul evoluției pieței agricole și a cerințelor consumatorilor, au apărut diverse probleme care impun intervenția în domeniul de politici.

Complexitatea cerințelor de calitate și comercializare - fermierii întâmpină dificultăți în aplicarea normelor existente, pe care le consideră incomplete, complicate și definite neclar, de unde și a apărut necesitatea aprobării de noi cerințe în domeniul respectiv. Tot în acest context a fost extinsă gama de produse leguminoase, care cad sub incidența actului normativ, iar prevederile noi ale proiectului vor orienta fermierii în producerea leguminoaselor boabe conform cerințelor de calitate prevăzute în actul normativ de referință.

Lipsa de suport informativ - fermierii nu au acces suficient la cerințele legale și actualizate, ceea ce afectează capacitatea de a se adapta la standardele de piață.

Nevoia de flexibilitate - fermierii subliniază importanța unui cadru normativ mai flexibil, care să permită să se adapteze rapid la schimbările cerințelor de piață și la noile tehnologii.

Dezvoltarea sectorului - care prevede o creștere deosebită a soiurilor de leguminoase, care au fost înscrise în catalogul soiurilor de plante. Conform catalogului în 2023 erau înregistrate 35 tipuri de mazăre, 14 de fasole, năut 4 și linte 2, iar în 2024 a fost o creștere deosebită pentru mazăre care indică în prezent 45 tipuri de mazăre înregistrate.

În procesul tehnologic de cultivare a leguminoaselor boabe sunt urmărite principii similare ca și la alte culturi de câmp, cum ar fi culturile prășitoare. Investiții suplimentare se solicită la procurarea secerătoarelor speciale, etc.

Asistență și resurse - există o cerere mai mare pentru sprijinul fermierilor din partea autorităților referitor la cerințele de calitate și comercializarea leguminoaselor, acces la piața de desfacere mai ușor și nu în ultimul rând acces la finanțare.

Impactul economic - fermierii subliniază că reglementările actuale creează obstacole economice fermierilor și micilor producători. IMM-urile reprezintă categoria principală de entități juridice prezentă în cultivarea culturilor de câmp, inclusiv leguminoase boabe. Conform recensământului agricol din anul 2014 doar 10% din entitățile agricole sunt din categoria întreprinderilor mari. Tot odată ținem să menționăm că cultivarea culturilor de câmp pe suprafețe mari este mai rațională din punct de vedere al aplicării tehnologiilor și al rentabilității economice.

3. Obiectivele următoare și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul vizează stabilirea cerințelor de calitate și comercializare pentru leguminoasele proaspete și uscate, precum mazăre, fasole, năut, linte și bob, iar scopul principal este asigurarea transparenței pieței și protejarea intereselor fermierilor și consumatorilor prin implementarea standardelor clare de calitate. De asemenea, se

urmărește creșterea competitivității produselor autohtone și promovarea consumului de leguminoase datorită beneficiilor lor pentru sănătate.

Implementarea proiectului va aduce rezultate scontate în sectorul agroalimentar, cât și în agrotehnica utilizată, ceea ce duce la îmbunătățirea regimului de alimentare a populației cât și la îmbunătățirea calității solului.

Obiectivele propuse sunt:

1. extinderea suprafețelor de leguminoase pe teritoriul Republicii Moldova, care pot fi subvenționarea culturilor leguminoase în procesul de prelucrare și conservare în stare proaspătă.

2. îmbunătățirea calității solului, iar soluțiile propuse sunt subvenționarea culturilor leguminoase în calitate de siderate

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate vine cu următoarele modificări:

1. completarea cu capitolele VI-VIII, care prevăd cerințele tehnice pentru creșterea și comercializarea leguminoaselor boabe năut, linte și bob care în Hotărârea de Guvern 205/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Produse de leguminoase proaspete și uscate. Cerințe de comercializare” nu au fost incluse.

Având în vedere că accentul se pune pe calitatea produsului, nerespectarea prevederilor stipulate în Hotărârea de Guvern vizată mai sus, ar conduce la încetinirea activităților de export către Uniunea Europeană.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

NU EXISTĂ

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Analiza impactului de subliniază mai multe aspecte esențiale, care se manifestă prin următoarele direcții cheie:

1. protecția sănătății publice – cerințele de calitate și comercializare stabilesc standarde clare pentru calitate și siguranța produselor de leguminoase, contribuind astfel la protejarea sănătății consumatorilor. Acest aspect este esențial pentru prevenirea riscurilor alimentare și asigurarea unei alimentații sănătoase și sigure.

2. actualizarea reglementării pieței - proiectul hotărârea de Guvern sprijină crearea unui cadru legal uniform, care facilitează comerțul corect și concurența loială între operatorii economici. Aceasta contribuie la eliminarea practicilor neloiale și la promovarea transparenței în piață.

3. introducerea noilor specii de leguminoase cum ar fi linte, năut și bob alimentar în proiect care fac obiectul proiectului.

4. costuri administrative și de implementare – nu sunt necesare resurse financiare suplimentare.

5. stimularea dezvoltării sectorului agricol - prin stabilirea unor cerințe clare, reglementate care vor încuraja investițiile în tehnologii moderne și practici de producție sustenabile, sprijinind astfel dezvoltarea economică a sectorului agricol.

6. formarea și informarea consumatorilor - sectorul public este responsabil de educarea consumatorilor și a operatorilor economici cu privire la cerințele legale și bunele practici, promovând astfel o cultură a calității și siguranței alimentare. În ansamblu, proiectul hotărârea de Guvern cu privire la aprobarea cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate are un impact semnificativ, contribuind la dezvoltarea sectorului agricol și a pieței de desfacere mai sigură și mai competitivă.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar al prezentului proiect al hotărâri de Guvern nu prevede costuri suplimentare, iar analiza costurilor actuale estimative sunt asociate cu implementarea și respectarea cerințelor de mai jos.

1. costuri pentru fermieri – nu sunt necesare resurse financiare suplimentare.

2. impact asupra prețurilor de vânzare - costurile suplimentare de conformitate pot fi transferate consumatorilor, ceea ce duce la creșterea prețurilor pentru produsele alimentare leguminoase boabe. Aceasta ar putea influența cererea, în special în cazul consumatorilor sensibili la preț.

3. beneficii economice – cultivarea leguminoaselor calitative duce la creșterea încrederii consumatorilor și îmbunătățirea reputației produselor locale pe piețele interne și externe. Calitatea superioară a produselor poate facilita accesul pe piețe internaționale, având un impact pozitiv asupra veniturilor totale ale sectorului.

4. estimări globale - evaluarea detaliată a impactului financiar ar trebui să ia în considerare toate aceste costuri și beneficii, realizând un studiu de fezabilitate pentru a estima impactul total pe termen scurt și lung asupra sectorului. Acest lucru implică consultarea cu părțile interesate și analiza datelor economice relevante.

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate are un impact financiar minim, cu costuri inițiale nesemnificative pentru autorități și fermieri, dar cu potențial de beneficii pe termen lung în ceea ce privește calitatea produselor și asigurarea consumatorilor cu produse calitative.

Evaluarea acestor aspecte este esențială pentru a asigura o implementare eficientă și sustenabilă a cerințelor de calitate și comercializare a leguminoaselor.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Creșterea și comercializarea leguminoaselor reprezintă o oportunitate semnificativă pentru sectorul privat, având potențialul de a stimula economia locală și de a diversifica sursele de venit pentru producători.

Tabelul 1. Date generale despre producția leguminoaselor în Republica Moldova

Denumirea	Anul		
	2021	2022	2023
Producția locală, mii t	39	26,3	37,7
Importul, mii t	3,81	6,14	7,36
Exportul, mii t	9,9	5,82	6,72

Consumul personal al populației, mii t	15,6	16	17,1
Gradul de aprovizionare locală, %	168,8	103,8	130,9

Cererea tot mai mare pentru produse sănătoase și sustenabile oferă antreprenorilor posibilitatea de a accesa piețe internaționale, sporind competitivitatea acestora. Impactul asupra sectorului privat poate fi evaluat prin mai multe prisme, cum ar fi:

1. creșterea veniturilor - expansiunea producției de leguminoase oferă agricultorilor și antreprenorilor oportunități de a-și diversifica sursele de venit. Cererea crescută pentru leguminoase pe piața internă, cât și pe cea externă, conduce la sporirea veniturilor din vânzări.

2. investiții în infrastructură - creșterea și comercializarea leguminoaselor nu necesită investiții în infrastructura de cultivare, procesare, depozitare și comercializare. Prin urmare, cultivarea leguminoaselor generează locuri noi de muncă cu investiții minime, care prin urmare dezvoltă economia locală.

În contextul dezvoltării, sectorul legumicol nu necesită investiții suplimentare semnificative în tehnologia de cultivare, având în vedere că semănătoarele utilizate sunt în mare parte aceleași ca și în cazul agriculturii tradiționale, iar tehnicile de semănat sunt deja bine stabilite și adaptate condițiilor locale, iar recoltarea leguminoaselor nu impune modernizarea echipamentelor, ci doar ajustarea celor existente pentru a răspunde cerințelor specifice ale acestui sector. Aceste ajustări vizează îmbunătățirea eficienței și reducerea pierderilor de recoltă, având în vedere particularitățile culturii legumicole, cum ar fi perioada de recoltare scurtă și necesitatea unei manipulări delicate. Astfel, ajustarea echipamentelor de recoltare vor contribui semnificativ la creșterea productivității și sustenabilității întregului sector agricol.

De asemenea, inovarea tehnologiilor de recoltare a leguminoaselor va fi susținută printr-un mix de subvenții, inclusiv cele din partea UE și prin resursele financiare generate de recoltele obținute de fermieri. Aceste investiții vor contribui nu doar la creșterea eficienței și sustenabilității sectorului agricol, dar și la consolidarea securității alimentare în regiune. Prin acest model de finanțare integrată, se va stimula adoptarea unor tehnologii avansate care să răspundă provocărilor climatice și economice actuale. Astfel, vor fi create condiții favorabile pentru un viitor agricol mai rezilient și mai competitiv pe piața globală, dat faptului că producătorii autohtoni au avantaj la cultivarea acestor culturi în comparație cu producătorii din țările UE din motiv că costurile de producție sunt mai mici.

Tabelul 2. *Comparație a costurilor în domeniul cultivării leguminoaselor dintre UE și Republica Moldova.*

Factor	Uniunea Europeană	Republica Moldova
Costul utilajelor de semănat	40.000 - 120.000 EUR pentru semănătoare de capacitate mare, mecanizate (ex: semănătoare de tip pneumatic sau cu discuri).	15.000 - 35.000 EUR pentru semănători mai mici mecanizate.

Costul utilajelor de recoltat	150.000 - 300.000 EUR pentru combine de recoltat, în funcție de tip și tehnologie (ex: combine automate de recoltat leguminoase).	60.000 - 120.000 EUR pentru combine mai mici și mai puțin automatizate.
Costuri de lucrări de teren (arabil)	100 - 300 EUR/hectar pentru arat, discuit și pregătirea solului cu utilaje mecanizate.	50 - 150 EUR/hectar, cu lucrări mai puțină mecanizare și automatizate.
Costuri de semănat (inclusiv semințe)	100 - 300 EUR/hectar pentru semănatul mecanizat, inclusiv costurile semințelor (de obicei semințele sunt mai scumpe în UE).	50 - 150 EUR/hectar, semințele sunt mai accesibile și costurile sunt mai mici datorită cerințelor mai puțin riguroase.
Costuri pentru irigații	300 - 1.500 EUR/hectar (depinde de tipul sistemului de irigație folosit - picurare sau aspersiune).	100 - 500 EUR/hectar pentru sisteme mai simple de irigație.
Costuri de depozitare și procesare	50 - 150 EUR/tonă pentru depozitare și procesare în unități moderne, cu un flux de procesare bine pus la punct.	20 - 50 EUR/tonă, cu facilități de depozitare mai simple și mai puțină capacitate de procesare.
Costuri pentru fertilizare	200 - 500 EUR/hectar pentru îngrășăminte chimice sau organice de înaltă calitate.	100 - 250 EUR/hectar, cu fertilizanți mai ieftini și mai puțin specifici.

Sursa: https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/agriculture-and-rural-development_en

3. acces pe piețe internaționale - creșterea calității și cantității leguminoaselor facilitează accesul pe diverse piețe, unde cererea pentru produse este mai mare și în continuare creștere.

Tabelul 3. Date generale despre importul și exportul leguminoaselor în perioada anilor 2021-2023 pentru Republica Moldova, t.

Denumirea produselor	Export			Import		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Mazăre	6976,92	3034,01	4088,39	374,85	1919,87	3152,64
Năut	437,12	148,48	30,07	357,43	370,17	201,07
Fasole	450,01	624,3	565,26	769,18	1523,5	1624,91
Linte	22,18	-	20,55	293,05	310,69	355,01
Bob alimentar	-	-	-	0,25	0,11	7,36
Total	9907,23	5828,79	6727,27	3815,76	6146,34	7363,99

4. beneficii pentru sănătate - promovarea leguminoaselor ca parte a unei diete sănătoase poate influența pozitiv percepția consumatorilor și cererea pentru aceste produse. Campaniile de marketing care subliniază beneficiile nutriționale ale leguminoaselor pot contribui la creșterea vânzărilor. Conform Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO) a raportat o creștere semnificativă a cererii pentru mazăre, linte și năut. Producția globală de leguminoase a ajuns la cca. 85 mil. t în 2023.

Tabelul 4. Evoluția în timp a consumului de leguminoase în lume pentru perioada anilor 2018-2023

	Producție globală (mil. t)	Creștere anuală față de anul precedent (%)	Piețe relevante	Produse emergente
2018	70	-	America de Nord, Europa	Creșterii folosirii în burgeri
2019	71	2-3%	Statele Unite, Uniunea Europeană	Creștere consumului năutului și linteii
2020	78	12%	Global (pandemie)	Creștere cererii de produse non-perisabile
2021	80	4-5%	America de Nord, Asia, Europa	Solicitarea produsele pe bază de plante
2022	82	3%	Global, piețe emergente	Piețele alternative la carne în expansiune
2023	85	10%	Africa, Asia, America de Nord	Produse inovative, ex. laptele din mazăre

Ponderea deosebit de mare au avut-o mazărea năutul, și linteia. În 2019 datorită dietei vegetariene și vegane leguminoasele au avut creșteri de 5-10%, în 2020 de 12%, iar în 2021-2023 au fost creșteri de 15-20% anuale.

5. provocări de conformitate - creșterea volumului producției de leguminoase poate veni cu provocări legate de conformitate cu cerințele de calitate pentru siguranța alimentară și standardele de calitate. Fermierii trebuie să respecte normele sanitare europene și să se asigure că produsele lor sunt de calitate conform normele stabilite. Comparativ cu anul 1990 unde Republica Moldova cultiva cca. 73 mii ha de leguminoase și obțineau o cantitate de cca 97 mii t, în 2023 au fost cultivate cca. 36,0 mii ha cu recolta de cca. 37,7 mii t, ceea ce indică că Republica Moldova nu folosește la maxim potențialul de producere.

În urma modificării proiectului hotărârii de Guvern, în următorii 3-5 ani se urmărește extinderea suprafețelor cultivate cu leguminoase, care să respecte standardele și normele UE.

Date despre importul și exportul leguminoaselor reflectă tendințe în comerțul internațional și sunt esențiale pentru formarea politicilor agricole și comerciale eficiente. În acest context stabilirea și respectarea normelor de calitate vor duce la:

1. stabilirea de strategii pentru echilibrarea comerțului;
2. promovarea producției interne;
3. reglarea deficitelor comerciale;
4. monitorizarea tendințelor de consum pe piața internă;
5. sustenabilitatea și impact ecologic;
6. accesarea fondurilor europene și a altor resurse.

Republica Moldova în prezent importă cele mai mari cantități de leguminoase din Ucraina, Turcia, Kazahstan și Federația Rusă și exportă către Egipt, Emiratele Arabiei Unite, Filipine și România.

Prin urmare, implementarea și respectarea condițiilor menționate mai sus vor fi folosite pentru argumentarea necesității accesării fondurilor europene pentru sprijinirea agriculturii, care vor fi utilizate în dezvoltarea infrastructurii agricole, extinderea suprafețelor cultivate cu leguminoase și dezvoltarea unor noi tehnologii de cultivare și procesare.

În concluzie, creșterea și comercializarea leguminoaselor are un impact complex asupra sectorului privat, generând atât oportunități, cât și provocări. Adaptarea la cerințele pieței și investițiile în calitate și inovație vor fi esențiale pentru maximizarea beneficiilor acestei expansiuni.

4.4. Impactul social

Creșterea și comercializarea leguminoaselor au un impact social profund, influențând sănătatea comunităților și dezvoltarea economică locală. Aceste produse nutritive contribuie la alimentația sănătoasă, în timp ce oferă oportunități de muncă persoanelor în sectorul agricol. Astfel, cultivarea leguminoaselor nu doar că sprijină economia, ci și promovează un stil de viață mai sănătos și sustenabil.

Impactul social al creșterii și comercializării leguminoaselor se manifestă prin mai multe moduri semnificative:

1. îmbunătățirea sănătății comunităților - leguminoasele sunt bogate în proteine, fibre și nutrienți esențiali, contribuind la o alimentație sănătoasă. Creșterea consumului de leguminoase poate ajuta la reducerea riscurilor de boli cronice, promovând un stil de viață mai sănătos.

2. crearea de locuri de muncă - expansiunea producției și comercializării leguminoaselor generează locuri de muncă atât în agricultură, cât și în procesare, distribuție și vânzare. Acest lucru sprijină dezvoltarea economică a comunităților rurale, reducând șomajul și sporind veniturile populației.

3. sprijin pentru fermierii mici - cererea în creștere pentru leguminoase oferă oportunități semnificative pentru micii fermieri, care pot beneficia de prețuri mai bune și căi de acces la piețele locale și internaționale. Acest sprijin contribuie la stabilitatea economică a acestora și la îmbunătățirea condițiilor de trai.

4. conștientizarea alimentației sănătoase - campaniile de promovare a leguminoaselor educă consumatorii cu privire la beneficiile nutriționale a acestora, încurajând obiceiuri alimentare mai sănătoase. O informare mai bună a consumatorilor poate duce la alegeri alimentare mai conștiente și echitabile.

5. dezvoltarea comunității sustenabile - producția de leguminoase poate promova politici agricole durabile, contribuind la conservarea resurselor naturale și la protejarea mediului. Acest lucru poate avea un impact pozitiv asupra vieții și comunității rurale.

În concluzie, creșterea și comercializarea leguminoaselor au impact social semnificativ, contribuind la ameliorarea sănătății publice, crearea de noi locuri de muncă și sprijinirea dezvoltării economice locale, prin care se urmărește îmbunătățirea calității vieții și promovarea unui viitor mai sustenabil.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal în urma creșterii și comercializării leguminoaselor poate fi evaluat din mai multe perspective:

1. colectarea datelor - odată cu expansiunea comercializării leguminoaselor, companiile pot colecta informații cu caracter personal de la consumatori, inclusiv date legate de preferințele alimentare, comportamentele de cumpărare și istoricul achizițiilor. Aceste date pot fi utilizate pentru a personaliza marketingul și a îmbunătăți experiența clientului.

2. confidențialitate și securitate - creșterea utilizării platformelor online pentru vânzarea produselor ridică întrebări privind confidențialitatea datelor. Companiile trebuie să implementeze măsuri adecvate pentru a proteja informațiile personale și pentru a preveni scurgerile de informații, care pot duce la expunerea lor în mediu online în scopuri dubioase.

3. încrederea consumatorilor - gestionarea adecvată a datelor cu caracter personal este esențială pentru menținerea încrederii consumatorilor. O companie care prioritizează confidențialitatea datelor și respectă cerințele de calitate câștigă încrederea consumatorilor și viceversa.

4. promovarea transparenței - pe măsură ce interesul pentru produsele sănătoase crește, consumatorii devin mai conștienți de originea produsului și de modul în care informațiile personale sunt gestionate. Aceasta duce la o cerere mai mare pentru transparență din partea companiilor, în ceea ce privește practicile de colectare a datelor.

În concluzie, creșterea și comercializarea leguminoaselor au implicații importante pentru gestionarea datelor cu caracter personal, necesită o atenție sporită asupra confidențialității și securității acestora, precum și respectarea cerințelor de calitate. O abordare responsabilă în acest sens contribuie la consolidarea încrederii consumatorilor pe termen scurt și lung.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen

Creșterea și comercializarea leguminoaselor nu are impact direct asupra echității și egalității de gen, dar indirect se poate de referit la următoarele aspecte:

1. sporirea vizibilității femeilor în agricultură - cultivarea și comercializarea leguminoaselor ca parte a alimentației sănătoase poate conduce la ideea de recunoaștere mai mare a rolului femeilor în agricultură, dat faptul că femeile au pretins la mod sănătos de viață și dietă riguroasă, unde leguminoasele au un rol deosebit de mare.

2. acces la piețe- accesul direct a leguminoaselor pe piață a oferit posibilitatea femeilor de angajare în câmpul muncii cu posibilitatea de a-și vinde produsele direct consumatorilor, ceea ce le oferă o autonomie mai economică mai mare.

Creșterea și comercializarea leguminoaselor are un impact pozitiv asupra echității și egalității de gen, prin crearea de oportunități economice, promovarea accesului la resurse și sporirea vizibilității femeilor în sectorul agricol. Toate aceste efecte contribuie la formarea unei societăți.

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului în urma creșterii leguminoaselor se referă la beneficii semnificative, cum ar fi reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea calității solului prin fixarea azotului. De asemenea, leguminoasele contribuie la conservarea resurselor de apă datorită eficienței lor în utilizarea acesteia. Diversificarea culturilor agricole prin includerea leguminoaselor ajută la menținerea biodiversității și la protejarea ecosistemelor. Astfel, creșterea leguminoaselor joacă un rol esențial în promovarea unui sistem alimentar mai sustenabil care prevăd:

1. promovarea practicilor agricole sustenabile – cerințele de calitate încurajează fermierii să adopte metode de producție mai ecologice, cum ar fi rotația culturilor și utilizarea redusă a pesticidelor. Astfel de practici contribuie la menținerea sănătății solului și la reducerea poluării.

2. reducerea amprente de carbon - leguminoasele au o amprentă de carbon mai mică comparativ cu alte surse de proteine de origine animală. Creșterea consumului de leguminoase contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră asociate cu producția alimentară.

3. conservarea biodiversității - promovarea leguminoaselor contribuie la diversificarea culturilor agricole, ceea ce este benefic pentru biodiversitate. Diversitatea culturilor ajută la menținerea ecosistemelor sănătoase și la prevenirea degradării solului.

4. gestionarea corectă a apelor - leguminoasele sunt adesea mai eficiente din punct de vedere al utilizării apei comparativ cu alte culturi agricole. Cerințele de calitate care susțin creșterea leguminoaselor vor ajuta la conservarea resurselor de apă și la reducerea riscurilor de secetă.

5. reducerea deșeurilor alimentare - standardele care promovează utilizarea eficientă a produselor alimentare, inclusiv leguminoasele contribuie direct sau indirect la diminuarea risipei alimentare. Gestionarea corectă a stocurilor și a vânzărilor permite optimizarea consumului și ajută la reducerea impactului negativ asupra mediului, asociat cu deșeurile alimentare.

Tabelul 5. *Impactul asupra sănătății solului în urma creșterii leguminoaselor.*

Beneficiu asupra mediului	Explicație detaliată	Cifre și estimări relevante
Fixarea azotului în sol	Leguminoasele fixează azotul din atmosferă printr-un proces biologic, reducând necesitatea de aplicare a îngrășămintelor chimice. Astfel, contribuie la îmbunătățirea fertilității solului și reducerea costurilor pentru fermieri.	Leguminoasele pot fixa între 50-200 kg de azot pe hectar pe an , în funcție de specie și condițiile de creștere.
Îmbunătățirea fertilității solului	Fixarea azotului și aportul de materie organică prin leguminoase îmbunătățesc structura solului, prevenind eroziunea și creând un mediu mai favorabil pentru alte culturi.	Îmbunătățirea umidității și texturii solului poate crește randamentele altor culturi cu până la 20-30% în sistemele de rotație.
Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Cultivarea leguminoaselor reduce utilizarea îngrășămintelor chimice și a pesticidelor, ceea ce duce la scăderea emisiilor de dioxid de carbon (CO ₂) și alte gaze cu efect de seră.	Estimările sugerează o reducere de până la 30% a emisiilor de CO₂ în

		sistemele agricole care includ leguminoase.
Diversificarea culturilor și prevenirea monoculturii	Leguminoasele pot fi integrate într-o rotație de culturi, contribuind la reducerea riscurilor ecologici și economici, inclusiv eroziunea solului, apariția bolilor și infestarea cu dăunători.	Diversificarea prin rotația leguminoaselor poate reduce riscurile de erodare cu 15-20% comparativ cu monocultura.
Conservarea biodiversității	Leguminoasele sunt esențiale pentru susținerea biodiversității, oferind hrană și adăpost pentru diverse specii de insecte, păsări și alte animale. Aceste plante contribuie la păstrarea echilibrului ecologic.	Rotația leguminoaselor în culturi crește biodiversitatea microbiană și a insectelor, reducând necesitatea pesticidelor cu 25-30% .
Reducerea consumului de apă	Leguminoasele sunt mai eficiente în utilizarea apei comparativ cu alte culturi, având o cerință mai mică de irigare. Acestea pot crește rezistența plantelor la secetă datorită rădăcinilor lor adânci.	Leguminoasele pot reduce consumul de apă cu până la 40-50% față de culturi de cereale sau alte plante mari.
Prevenirea eroziunii solului	Rădăcinile leguminoaselor ajută la stabilizarea solului, prevenind eroziunea cauzată de vânt și ploi, în special pe terenuri expuse la riscuri climatice.	Utilizarea leguminoaselor poate reduce eroziunea solului cu 30-50% față de terenurile fără culturi de leguminoase.
Promovarea unei agriculturi durabile	Prin înlocuirea parțială a îngrășămintelor chimice și promovarea rotației culturilor, leguminoasele contribuie la dezvoltarea unui sistem agricol mai sustenabil, care protejează mediul și resursele naturale pe termen lung.	Agricultura sustenabilă poate reduce dependența de inputuri externe (îngrășăminte, pesticide) cu până la 25-40% .
Reutilizarea resturilor vegetale	Resturile vegetale de leguminoase (tulpini, frunze) pot fi utilizate ca îngrășămintă organice sau compost, îmbunătățind calitatea solului și reducând deșeurile agricole.	Resturile de leguminoase pot contribui cu 15-20% din necesarul de materie organică pentru un sol sănătos.

În concluzie, creșterea și comercializarea leguminoaselor boabe au impact pozitiv asupra mediului, contribuind la reducerea emisiilor, îmbunătățirea sănătății solului și conservarea resurselor naturale. Aceasta subliniază importanța leguminoaselor în constituirea unui sistem alimentar durabil și ecologic.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

NU ESTE APLICABIL.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul hotărârii de Guvern transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 stabilește organizarea comună a piețelor produselor agricole în UE. Acest regulament reglementează aspecte

legate de calitatea produselor agricole, stabilirea prețurilor și măsurile de sprijin pentru producătorii de leguminoase boabe.

Astfel, proiectul de act normativ asigură o armonizare parțială a legislației naționale cu reglementările Uniunii Europene, având în vedere atât standardele specifice impuse de Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, cât și particularitățile pieței interne naționale, în vederea creșterii eficienței pieței leguminoaselor și protejării intereselor producătorilor și consumatorilor autohtoni.

Prezentul regulament instituie o organizare comună a piețelor pentru produsele agricole, care înseamnă toate produsele enumerate în anexa I la tratate, cu excepția produselor din pescuit și din acvacultură, astfel cum sunt definite în actele legislative ale Uniunii care reglementează organizarea comună a piețelor produselor din pescuit și din acvacultură.

În conformitate cu art. 21 pct. 1 lit d) și art. 31 pct. 4 din Legea 100/2017 cu privire la acte normative, a fost elaborat tabelul de concordanță anexat la prezentul proiect care conține o informație exhaustivă privind transpunerea parțială a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentului.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prin prezentul proiect se propune transpunerea parțială a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului.

- Art. 75 (3)-(4) lit. a)-m); art. 76 (1)-(3) Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole.

Prin urmare, Republica Moldova are obligația de a transpune la nivel național acquis-ul comunitar. Astfel, transpunerea articolelor sus menționate pot fi esențiale în atingerea obiectivului pentru producerea și comercializarea leguminoaselor folosite la consumul uman.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-privind-cerinte-de-calitate-si-comercializarea-leguminoaselor-proaspete-si-uscate/13587>

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost remis pentru expertiza anticorupție către Centrul National Anticorupție și către Ministerul Justiției, conform Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acestora au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

Măsurile propuse contribuie eficient la prevenirea riscurilor de corupție în procesul de reglementare și certificare, stabilind proceduri clare și echitabile pentru toți producătorii, indiferent de mărimea acestora, unde crearea unor mecanisme suplimentare de verificare și transparență, care să sprijine combaterea posibilelor abuzuri și să îmbunătățească încrederea publicului în instituțiile statului.

Proiectul supus expertizării nu a suferit modificări esențiale, fiind implementate doar câteva ajustări de ordin tehnic, gramatical sau de conținut, care nu au afectat în mod semnificativ structura sau obiectivele acestuia.

Analizând normele elaborate s-a constatat că proiectul a fost elaborat în conformitate cu legea 100/2017 cu privire la actele normative, iar transparența în procesul decizional a fost asigurată integral.

Proiectul respectă în mod exemplar normele și standardele europene aplicabile siguranței alimentare, având în vedere că cerințele se aliniază perfect cu cerințele Uniunii Europene, iar respectarea în continuare a cerințelor clar stabilite și aliniate standardelor europene asigură o protecție completă a drepturilor consumatorilor, facilitând în același timp accesul pe piețele externe pentru produsele din Republica Moldova.

Ambele instituții apreciază faptul că proiectul de hotărâre aduce o îmbunătățire semnificativă a transparenței procesului de certificare și comercializare a produselor alimentare, oferind acces mai larg la informații pentru public și pentru toți actorii economici implicați.

Proiectul de hotărâre este considerat un pas important în protejarea intereselor consumatorilor și în îmbunătățirea calității produselor alimentare disponibile pe piață, aliniindu-se standardelor europene și asigurându-se că produsele comerciale respectă cerințele de siguranță și calitate.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Urmarea aprobării proiectului hotărârii de Guvern se va abroga Hotărârea de Guvern 205/2009 cu privire la aprobarea Reglementărilor tehnice „Produse de leguminoase proaspete și uscate. Cerințe de comercializare.”

Abrogarea Hotărârii de Guvern 205/2009 reprezintă un pas important în modernizarea și îmbunătățirea reglementărilor pentru produsele de leguminoase. Acesta va crea un cadru legislativ mai coerent, adaptat standardelor internaționale și nevoilor pieței, contribuind la creșterea calității produselor, protecția consumatorilor și promovarea unui comerț echitabil și competitiv. Aceste schimbări vor sprijini atât dezvoltarea sectorului agricol din Republica Moldova, cât și integrarea sa în comerțul internațional.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Controlul privind cerințele de calitate vor fi asigurate de către Agenția pentru Siguranța Alimentelor (ANSA). Capacitățile de competență materiale, umane și financiare urmează a fi asigurate de instituția menționată supra. Prin ajustarea sau dezvoltarea acestor capacități ANSA va asigura aplicarea corespunzătoare a reglementărilor, protecția sănătății publice și crearea unui mediu comercial echitabil și transparent pentru toți producătorii și consumatorii din Republica Moldova.

Secretar general al Ministerului

Sergiu GHERCIU

SINTEZA

la proiectul

cu privire la aprobarea Cerințe privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate.

(denumirea proiectului actului normativ)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Finanțelor Nr. 7/5-03/41/105 din 28.01.2025	1.	În vederea aducerii în concordanță a pozițiilor tarifare la prevederile Legii nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, Tabelul 1 din proiect se va expune în următoarea redacție:	Se acceptă
		Codul Nomenclaturii combinat	
		Denumirea produselor	
		0708	
		Legume cu păstăi, curățate sau nu de păstăi, în stare proaspătă sau refrigerată	
		0708 10 000	
		Mazăre (<i>Pisum sativum</i>)	
		0708 20 000	
		Fasole (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>)	
		0713	
		Legume cu păstăi uscate, curățate de păstăi, chiar decorticate sau sfărâmate	
		0713 10	
		Mazăre (<i>Pisum sativum</i>)	
		0713 20 000	
		Năut	
		0713 31 000	
		Fasole din speciile <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper sau <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek	
		0713 32 000	
		Fasole „mică roșie” (<i>Adzuki</i>) (<i>Phaseolus</i> sau <i>Vigna angularis</i>)	
		0713 33	
		Fasole albă (<i>Phaseolus vulgaris</i>)	
		0713 40 000	
		Linte	

		0713 50 000	Bob mare (<i>Vicia faba var. major</i>) și mazăriche (<i>Vicia faba var. equina</i> , <i>Vicia faba var. minor</i>)	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr.16/1- 43 din 14.01.2025</i>	2.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor		Se i-a act
Ministerul Sănătății <i>Nr. 09/ 65 din 10.01.2025</i>	3.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor		Se i-a act
Ministerul Afacerilor Interne <i>Nr.41/128 din 15 ianuarie 2025</i>	4.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor		Se i-a act
Ministerul Afacerilor Externe <i>Nr. DI/3/041-179 din 13 ianuarie 2024</i>	5.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor		Se i-a act
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor <i>Nr. 08 -10- 141 din 15.01.2025</i>	6.	La pct. 5 și pe tot parcursul textului sintagma „plasarea pe piața de desfacere” a se substitui cu sintagma „introducerea pe piață”, întrucât în conformitate cu prevederile art. 54 lit. c) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, terminologia utilizată la elaborarea actelor normative trebuie să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative (Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor).		Se acceptă
	7.	La pct. 5 a se completa cu sintagma „conform prevederilor art. 13 ¹ din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor”.		Se acceptă
	8.	La pct. 6 sintagma „conformitatea” a se substitui cu sintagma „calitatea”.		Se acceptă

	9.	Pct. 8 a se expune în următoarea redacție: „La introducerea pe piață, produsele alimentare trebuie să satisfacă necesitățile fiziologice ale omului în substanțe nutritive și în energie, să fie sigure, să nu conțină contaminanți, microorganisme și alte organisme ori substanțe biologice în cantități care să depășească valorile-limită stabilite în legislația din domeniul alimentar, să nu prezinte în alt mod pericol pentru om, să fie produse și introduse pe piață în condiții de igienă conform prevederilor Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.”	Se acceptă
	10.	Pct. 14 a se expune în următoarea redacție: „La fabricarea de produse alimentare, operatorii din domeniul alimentar sunt obligați să respecte cerințele privind siguranța și calitatea acestor produse la toate etapele lanțului alimentar, de asemenea să elaboreze planurile de autocontrol al siguranței și al calității în procesul de producție.”	Se acceptă
	11.	La pct. 19 cifrele „28, 29, 45, 46” a se substitui cu cifrele „31, 32, 48, 49”.	Se acceptă
	12.	Pct. 19.2 a se exclude, pentru a evita exprimarea repetată, deoarece această normă se cuprinde la pct. 20.	Se acceptă, a fost exclus pct. 19.2, iar termenul de ambalare a fost introdus la pct. 20 pentru a avea o exprimare mai clară.
	13.	La pct. 22 sintagma „colete” a se substitui cu sintagma „ambalajele de transport”, conform terminologiei utilizate la pct. 18.	Se acceptă
	14.	La pct. 37 și pe tot parcursul textului sintagma „pachet” a se substitui cu sintagma „ambalaj”.	Se acceptă
	15.	La anexă a se substitui sintagma „tabel” cu sintagma „anexa”, în corespundere cu terminologia utilizată în textul proiectului.	Se acceptă
	16.	Proiectul prevede, că se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 205/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Produse de leguminoase proaspete și uscate. Cerințe de comercializare”. Se recomandă argumentarea în Nota de fundamentare a necesității aprobării de noi cerințe în domeniul respectiv.	Se acceptă, au fost efectuate modificări în Nota de Fundamentare
	17.	Preambulul proiectului Cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate. „Produse de leguminoase proaspete și uscate” (proiectul Cerințelor) necesită modificări redacționale, cuvântul „regulament” fiind înlocuit cu cuvântul „cerințe”.	Se acceptă
Opiniile Grupului de Lucru Nr. 38-78-435 din 16 ianuarie 2025			

18.	Prevederile p.5 din proiectul Cerințelor stabilesc, că la plasarea pe piața de desfacere, produsele proaspete și uscate, inclusiv cele importate, trebuie să fie însoțite de certificatul de calitate, eliberat de producător în baza rapoartelor de încercări. Se recomandă de stabilit norme de trimitere la prevederi concrete din legea care reglementează un astfel de document.	Se acceptă
19.	Prevederile p.7 din proiectul Cerințelor stabilesc, că cerințele de plasare pe piață se stabilește pentru fiecare produs, reieșind din următoarele caracteristici: mai departe după text. Prevederile respective ridică semne de întrebare, deoarece poartă caracter de recomandare și necesită a fi implementate.	Se acceptă, cerințele sunt obligatorii conform modificărilor curente.
20.	Prevederile p.8 din proiectul Cerințelor stabilesc, că la plasarea pe piață, produsele destinate a fi vândute pe piața internă sau externă consumatorilor pot fi comercializate numai dacă sunt de calitate bună, corectă și vandabilă și dacă este indicată țara de origine. Aceste prevederi sunt incerte referitor la „calitatea bună, corectă și vandabilă”, pot crea situații de interpretări discreționare și de abuz și necesită a fi concretizate sau excluse. Obiecție valabilă și pentru p.9 referitor la „standardele de comercializare”, p.11 referitor la „respectarea cerințelor tehnic-sanitare”, p.45.2 referitor la „mazărea prea coaptă”, p.71, 81 referitor la „protejarea în mod adecvat”.	Se acceptă
21.	Prevederile p.10 din proiectul Cerințelor stabilesc, că produsele proaspete și uscate nu trebuie să conțină următoarele semințe toxice și otrăvitoare: Crotalaria spp., Agrostema githago L., Ricinus communis L., Datura spp., precum și alte semințe toxice, mirosuri și gusturi străine, conform Anexei 6 mai departe după text. Cuvintele „precum și alte semințe toxice” necesită a fi excluse, deoarece sunt enumerate semințele toxice și otrăvitoare și acest șir, la necesitate, poate fi completat cu denumiri concrete. Totodată referința la anexa 6 nu este relevantă, deoarece proiectul nu conține așa anexă și prevederile respective necesită clarificate. Obiecție valabilă și pentru p.29, 40, 56, 66, 77, care se referă la anexa nr. 7, p. 47, care se referă la anexa nr. 2, p.57, care se referă la anexa nr. 3, p.68, care se referă la anexa nr. 4, p.78, care se referă la anexa nr. 5.	Se acceptă, urmare a modificărilor efectuate în pct. 10 din proiect a fost modificat conținutul conform solicitărilor.
22.	La p.19 sunt prevăzute norme de trimitere la 19 pct. 28, 29, 45 și 46 și se recomandă de a verifica relevanța acestora.	Se acceptă parțial. La pct. 28 nu se acceptă deoarece sunt indicate

		standardele de calitate, la pct. 29 nu se acceptă deoarece fasolea aciculară nu poate face parte din categoria extra dacă lăţimea păstăii este de cel mult 12 mm. La pct. 45 şi 46 nu se acceptă, aceste condiţii descriu cerinţele de calitate a produselor proaspete şi nu pot fi ignorate
23.	Prevederile p.39 din proiectul Cerinţelor stabilesc, că prevederile prezentului capitol se aplică soiurilor de mazăre păstăi, boabe derivate din <i>Pisum sativum</i> L, mazăre pentru consum sub formă de păstăi sau mazăre timpurie (mazăre păstăi) derivate din <i>Pisum sativum</i> L. var. <i>Macrocarpon</i> şi mazăre dulce derivată din <i>Pisum sativum</i> L. var. <i>Saccharatum</i> , furnizate consumatorului în stare proaspătă sau uscată. Însă denumirea capitolului V se referă doar la mazărea proaspătă.	Se acceptă, a fost modificată denumirea capitolului V.
24.	Prevederile p.57 din proiectul Cerinţelor stabilesc cerinţele privind toleranţa, însă nu sunt stabilite cerinţele pentru clasificarea în clasele I şi II. Obiecţie valabilă şi pentru p.78.	Se acceptă, s-a modificat conţinutul din anexa nr. 3 din proiect .
25.	La sub punctul 2.1 se va expune doar informaţia referitor la temeiul legal al elaborării proiectului actului normativ. Totodată, se menţionează Legea nr. 82/2017 privind activitatea de producere agricolă şi Legea 321/200 privind comerţul cu produse alimentare, legi care nu sunt în Republica Moldova.	Se acceptă
26.	La sub punctul 2.2 este necesară argumentarea necesităţii aprobării de noi cerinţe în domeniul respectiv, deoarece pentru moment există Hotărârea de Guvern nr. 205/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Produse de leguminoase proaspete şi uscate. Cerinţe de comercializare”. Deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanţă UE, se va face referinţă la problemele reflectate în analiza de impact elaborată de instituţiile UE şi/sau la	Se acceptă, în Nota de Fundamentare au fost descrise cerinţele de calitate şi comercializare a leguminoaselor care

	problema enunțată în preambulul actului UE, adaptate specificului național. • Obiectivele urmărite și soluțiile propuse La acest compartiment este necesar de descris obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate. Totodată, obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp.	au fost introduse în proiect, și anume: linte, năut și bob alimentară.
27.	Se vor descrie principalele prevederi și elementele noi, precum și rezultatele scontate după adoptarea și implementarea actului normativ. Se vor explica prevederile proiectului și elementele noi, fiind menționat cum acestea ținesc cauzele problemei.	Se acceptă
28.	Se va examina, în calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actele respective, deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE,	Nu se acceptă opțiuni alternative de intrare în vigoare, deoarece proiectul vizează perioada deplină a anului agricol, iar o perioadă mai lungă lasă fermierii fără soluții clare pentru cerințele de calitate la leguminoase.
29.	<i>Analiza impactului de reglementare</i> La acest compartiment este prevăzut, că vor fi costuri pentru fermieri - producătorii trebuie să investească în: a) Tehnica modernă - achiziționarea echipamentelor moderne pentru cultivarea, procesarea sau ambalarea leguminoaselor; b) Formare profesională - cheltuieli pentru instituirea angajaților în ceea ce privește standardele de calitate și siguranța alimentară. Informația respectivă necesită a fi dezvoltată, fiind prezentate costuri concrete și cuantificate pentru agenții economici	Se acceptă, urmare a modificărilor în Nota de Fundamentare a fost explicată lipsa costurilor suplimentare la cultivarea leguminoaselor boabe.
30.	La acest compartiment se va prezenta informație referitor la impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari.	Se acceptă, urmare a modificărilor în Nota de Fundamentare au fost prezentate informații referitor la

			impactul asupra IMM-urilor.
Centrul de Armonizare a Legislației Nr. 31/02-126-523 20 ianuarie 2025	31.	Cu referire la Anexa nr. 1 la Cerințe, constatăm că nu sunt expuse în ordine consecutivă numerele tabelelor, respectiv, se va asigura renumerotarea corespunzătoare în conformitate cu cerințele din art. 49, alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă
	32.	Astfel, ținând cont de recente modificări operate la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, în conformitate cu HG nr. 447/2024, în temeiul pct. 33 și 34, clauza de armonizare se va expune în următoarea redacție: ”Prezent Hotărâre transpune parțial (transpune art. 75 (3) și art. 76 (1) și (3)) Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, CELEX: 32013R1308, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 347 din 20 decembrie 2013, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024.”	Se acceptă, clauza de armonizare a fost modificată conform celor enunțate.
	33.	În compartimentul 1 al Tabelului, se va corecta numărul CELEX: 32013R1308, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 347 din 20 decembrie 2013, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024.	Se acceptă, tabelul de concordanță a fost modificat conform celor enunțate mai sus.
	34.	De asemenea, în compartimentul 3 al Tabelului, se va indica gradul de compatibilitate „parțial compatibil”, iar la compartimentul 6 pentru art. 1 se va indica gradul de compatibilitate „parțial compatibil” și în compartimentul 8 se va indica actul normativ prin care a fost transpuse cerințele față de produsele din art. 1 (2).	Se acceptă, prevederile transpunerii vizează două articole din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, și anume art. 75 și art. 76, care sunt completate conform cerințelor solicitate.
	35.	Totodată, în conformitate cu pct. 33 din HG nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu	Se acceptă

		legislația Uniunii Europene, Tabelul de concordanță se întocmește pentru fiecare act juridic european transpus, în conformitate cu modelul 1 din Anexa nr. 2 la Regulamentul privind armonizarea.	
	36.	Pentru respectarea cerințelor înaintate față de proiectele de acte normative cu relevanță UE stabilite de art. 31, alin. (2), art. 44, alin. (4) din Legea 100/2017 și pct. 36 și 37 din Regulament, proiectul național urmează a fi marcat pe prima pagină în colțul drept de sus, a literelor mari UE, cu caractere aldine, fontul Times New Roman și mărimea corpului de literă 16.	Se acceptă
Avizare și consultare publică repetată			
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr.03-685 din 03.03.2025</i>	1.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	Se i-a act
Ministerul Sănătății <i>Nr. 09/ 715 din 03.03.2025</i>	2.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	Se i-a act
Ministerul Afacerilor Externe <i>Nr. DI/3/041-1899 din 26.02.2025</i>	3.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	Se i-a act
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor <i>Nr. 08 -18-1016 din 25.02.2025</i>	4.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	Se i-a act
Ministerul Afacerilor Interne <i>Nr. 41/ 806 din 10 martie 2025</i>	5.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	Se i-a act
Centrul de Armonizare a Legislației	6.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	Se i-a act, a fost confirmat prin legiferare.gov.md la

Confirmat prin e-legiferare la data de 25.02.2025			PHG cu nr. unic 1153/MAIA/2024
Ministerul Finanțelor nr. 07/5-09/93 din 28.02.2025	7.	Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate (număr unic 1153/MAIA/2024), și în limita competențelor funcționale, se reiterează propunerile expuse anterior prin avizul nr.07/5-03/41/105 din 28 ianuarie 2025, și anume revizuirea denumirii de la poziția tarifară 0713 33 din Tabelul nr.1.	Se acceptă
	8.	Suplimentar, se va revizui și pct.21 din proiect, dat fiind faptul că conținutul nu corespunde redacției anterioare.	Se acceptă, pct. 21 din proiect a fost modificat conform solicitării ANSA din motive că conținutul se dublează.
Expertizare			
Ministerul Justiției nr. 04/2-2919 din 24.03.2025	1.	Din proiect se vor exclude art. 7 alin. (1)-(6) și art. 12 din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor și art. 5 și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare, or, normele enunțate nu stabilesc competența Guvernului de a aproba o astfel de hotărâre. În acest sens, se va examina oportunitatea indicării în calitate de temei legal de adoptare art. 3 alin. (16) din Legea nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare, în conformitate cu care Guvernul, ținând cont de obiectivele prezentei legi și de factorii de risc relevanți, aprobă: cerințe simplificate bazate pe principiile HACCP și pe bunele practici de igienă pentru operatorii din domeniul alimentar menționați la alin. (15).	Se acceptă
	2.	Totodată, cu titlu de recomandare, propunem indicarea în calitate de temei legal de adoptare art. 1 alin. (4) din <i>Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare</i> , potrivit căruia „(4) Normele privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare, normele privind etichetarea suplimentelor alimentare, precum și normele de etichetare a produselor alimentare cu destinație nutrițională specială se aprobă de către Guvern.”.	Se acceptă

3.	Sursa de publicare a <i>Legii nr. 279/2017</i> se va indica după următoarea formulă: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului)”.	Se acceptă
4.	La pct. 2, la referința la Hotărârea Guvernului nr. 205/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Produse de leguminoase proaspete și uscate. Cerințe de comercializare” care se propune a fi abrogată, se va indica și sursa de publicare a acesteia.	Se acceptă
5.	La denumire, cuvintele „Cerințe cu privire la” se vor exclude ca fiind excedente.	Se acceptă
6.	La clauza de armonizare, cuvintele „de abrogare a Regulamentului” se vor substitui cu cuvintele „de abrogare a Regulamentelor”, astfel cum este indicat în denumirea Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.	Se acceptă
7.	La denumirea Capitolului I, textul „I Domeniul de aplicare” va fi precedat de cuvântul „Capitolul” (obiecție valabilă și la Capitolele II-VIII).	Se acceptă
8.	La pct. 1, la denumirea la Cerințe, cuvântul „leguminoaselor” va fi succedat de cuvintele „proaspete și uscate”, iar cuvintele „Cerințe de comercializare” se vor exclude ca fiind greșit indicate în text.	Se acceptă
9.	Dispoziția de la pct. 4 nu corelează cu dispoziția de la pct. 1, în partea în care face referință la denumirea cerințelor, or, potrivit pct. 1, în text urmează a se utiliza forma prescurtată „cerințe”, iar la pct. 4, este utilizată noțiunea „cerințe de calitate”.	Se acceptă
10.	Textul „Tabelul 1” se va substitui cu textul „Tabelul nr. 1”.	Se acceptă
11.	În conformitate cu art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, „(4) Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune; b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.	Se acceptă
12.	În Tabelul nr. 1, la denumirea coloanei 1, cuvintele „Poziția tarifară conform Nomenclurii combinate a mărfurilor” se vor substitui cu cuvintele „Codul Nomenclurii combinate”, astfel cum este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014.	Se acceptă

13.	La codul Nomenclaturii combinate „0708 20 000”, textul „(Pisum sativum)” se va substitui cu textul „(Pisumsativum)”, astfel cum este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Nu se acceptă, termenii din proiect sunt conform nomeclatorului din Legea 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor
14.	La codul Nomenclaturii combinate „0708 20 000”, textul „(Vigna spp., Phaseolus spp.)” se va substitui cu textul „(Vignaspp., Phaseolusspp.)”, astfel cum este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Nu se acceptă, termenii din proiect sunt conform nomeclatorului din Legea 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor
15.	La codul Nomenclaturii combinate „0713”, cuvintele „Legume uscate cu păstăi” se vor substitui cu cuvintele „Legume cu păstăi uscate”, astfel cum este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Se acceptă,
16.	La codul Nomenclaturii combinate „0713 10”, textul „(Pisum sativum L)” se va substitui cu textul „(Pisumsativum)” astfel cum este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Se acceptă
17.	La codul Nomenclaturii combinate „0713 20 000”, textul „(Cicer arietinum)” se va exclude deoarece nu este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Se acceptă
18.	Codul Nomenclaturii combinate „713 31 000” se va substitui cu codul „0713 31 000”, astfel cum este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Se acceptă
19.	La Codul Nomenclaturii combinate „0713 32 000”, cuvântul „Fasole” va fi succedat de cuvintele „mică roșie”, astfel cum este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Se acceptă
20.	La Codul Nomenclaturii combinate „0713 33”, textul „(Phaseolus vulgaris)” se va substitui cu textul „(Phaseolusvulgaris)”, astfel cum este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Nu se acceptă, termenii din proiect sunt conform nomeclatorului din

		Legea 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor
21.	La Codul Nomenclaturii combinate „0713 40 000”, textul „(Lenus culinaris)” se va exclude deoarece nu este indicat în Nomenclatura combinată a mărfurilor.	Se acceptă
22.	La pct. 5, cuvintele „rapoartelor de încercări” vor fi succedate de cuvintele „de laborator”, astfel cum este indicat la art. 131 alin. (7) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.	Se acceptă
23.	La referința la Legea nr. 306/2018, cuvântul „legea” se va scrie cu majusculă.	Se acceptă
24.	Cuprinsul care se propune la pct. 6, în conformitate cu care „6. Calitatea produselor proaspete și uscate se asigură de către producător/ importator se va revizui prin prisma art. 131 alin. (6) din Legea nr. 306/2018 care prevede că „6) La introducerea pe piață a produselor alimentare de import, acestea sunt însoțite de documentul care atestă siguranța și calitatea, eliberat de producător/exportator și/sau de autoritatea competentă din domeniul alimentar din țara de origine/țara de export, în limba română și/sau în limba engleză”.	Se acceptă
25.	La subpunctele de la la pct. 7, primul cuvânt se va scrie cu minusculă (obiecție valabilă și la subpunctele de la pct. 19, 25, 26, etc.).	Se acceptă
26.	La cuprinsul care se propune la pct. 8, care transpune art. 76 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 138/2013, se va examina oportunitatea completării cu cuvintele „să fie indicată țara de origine”, astfel cum este indicat la art. 76 alin. (1).	Se acceptă
27.	La cuprinsul care se propune la pct. 9, care transpune art. 76 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 138/2013, menționăm că la art. 76 alin. (3) se face referință la comercializarea în cadrul Uniunii, care în actul național a fost transpus prin comercializarea în cadrul Republicii Moldova cât și în alte state. În acest sens, menționăm că ținând cont de tehnica de transpunere prin reformulare se va examina suplimentar expresia „cât și în alte state”. Totodată, menționăm că sintagma „alte state” este ambiguă, deoarece nu indică clar la care state se referă. Prin urmare, asupra corectitudinii normei enunțate se va solicita suplimentar opinia Centrului de Armonizare a Legislației.	Se acceptă parțial, consultările cu CAL au confirmat corectitudinea expresiei.

28.	Se va examina oportunitatea completării pct. 13 cu textul „să permită igienizarea și/sau dezinfectia”, astfel cum rezultă din prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.	Se acceptă
29.	Ținând cont că „Cerințele privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete” are o singură anexă, aceasta nu se va numerota, iar actul normativ al cărui element constitutiv este se va exclude ca fiind excedent. Având în vedere obiecțiile expuse, la pct. 17, textul „anexa nr. 1 la cerințe privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate” se va substitui cu cuvântul „anexă”.	Se acceptă,
30.	La pct. 21, textul „Legea nr. 279/2017 privind categoria produsului respectiv” se va substitui cu textul „Legea nr. 279/2017, pe ambalaj se indică categoria produsului respectiv”.	Se acceptă
31.	La pct. 22, textul „indicațiile prevăzute la pct. 18” se va substitui cu textul „indicațiile prevăzute la pct. 21”, or, la pct. 118 nu se face referință la indicații.	Se acceptă
32.	La pct. 25, textul „conform Anexei 7” se va substitui cu textul „conform tabelului nr. 7”, or, cerințele au o singură anexă în care sunt indicate 7 tabele (obiecție valabilă și la pct. 40 și 56).	Se acceptă
33.	În aceeași ordine de idei, la pct. 30, textul „conform Anexei 1” se va substitui cu textul „conform tabelului nr. 1”	Se acceptă
34.	La subpct. 37.1, textul „codul unic de identificare (IDNO)” se va substitui cu textul „numărul de identificare de stat (IDNO)”, astfel cum este indicat în Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (obiecție valabilă și la subpct. 54.1, 64.1, 75.1, 85.1).	Se acceptă
35.	La subpct. 42.2, textul „punctul 38” se va substitui cu textul „punctul 41”, or, la pct. 41 sunt indicate cerințele privind calitatea.	Se acceptă
36.	La pct. 47, textul „Anexei 2” se va substitui cu textul „Tabelului nr. 2”.	Se acceptă
37.	La pct. 57, textul „Anexa 3” se va substitui cu textul „Tabelul nr. 3”.	Se acceptă
38.	Dispoziția de la pct. 65 „65. Prevederile expuse în prezentul capitol se aplică la lintea pentru consumul alimentar.” se va exclude ca fiind excedentă, or, reglementarea enunțată rezultă din denumirea Capitolului VII.	Se acceptă, conținutul de la pct. 65 a fost modificat
39.	La pct. 67, propoziția „Din tot volumul de produs sau din lotul specificat.” nu constituie un enunț distinct. În acest sens, se va examina oportunitatea	Se acceptă

		comasării cu primul enunț. La enunțul al treilea, textul „În plus,” se va exclude ca fiind excedent.	
	40.	La pct. 68, textul „conform Anexei 4” se va substitui cu textul „conform Tabelului nr. 4”.	Se acceptă
	41.	La pct. 78, textul „conform Anexei 5” se va substitui cu textul „conform Tabelului nr. 5”.	Se acceptă
	42.	La parafa de aprobare, menționăm că Cerințele de calitate au o singură anexă, prin urmare, cuvântul „Anexe” se va substitui cu cuvântul „Anexă”. Totodată, atragem atenția că, conjuncția „și” este indicată de două ori, prin urmare prepoziția indicată în mod repetat se va exclude. Adicional, menționăm că a fost omis textul „Produse de leguminoase proaspete și uscate”. Având în vedere cele expuse, parafa de aprobare a anexei va avea următorul cuprins: „Anexa la Cerințele privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate „Produse de leguminoase proaspete și uscate””.	Se acceptă
	43.	La Tabelele nr. 1-nr. 7, denumirea tabelelor se va indica în cuprinsul tabelului.	Se acceptă
	44.	La denumirea Tabelului nr. 7, cuvintele „Cerințe tehnice” se vor substitui cu cuvintele „Cerințe privind calitatea”, astfel cum rezultă din denumirea hotărârii și a anexei.	Se acceptă
Centrul Național Anticorupție Nr. EHG25/10442 din 26.03.2025	45.	Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și are drept scop de a asigura standarde de calitate și siguranță alimentară. Cu toate acestea, în contextul evoluției pieței agricole și a cerințelor consumatorilor, au apărut diverse probleme care impun intervenția în domeniul de politici. Totodată, temeiul pentru instituirea proiectului hotărârii de Guvern care reglementează cerințele de calitate la creșterea și comercializarea leguminoaselor, se bazează pe mai multe acte legislative, inclusiv: Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor care reglementează aspectele legate de siguranța alimentelor, responsabilitățile autorităților și standardele de calitate; Legea nr. 276/2016 privind activitatea agricolă. Această lege stabilește principiile generale ale politicii statului în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, inclusiv reglementări pentru cultivarea plantelor și protecția acestora; Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior. Această lege stabilește principiile generale de desfășurare a activităților de comerț pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv reglementări referitoare la comercializarea produselor alimentare; Legea 68/2013 despre	Se i-a act

	semințe. Reglementează aspectele legate de producerea, certificarea și comercializarea semințelor, asigurând calitatea și siguranța acestora. Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune aprobarea Cerințe privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate. Potrivit autorului: "Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate vine cu următoarele modificări: - Completarea cu capitolele VI-VIII, unde sunt indicate cerințele tehnice pentru creșterea și comercializarea de leguminoase boabe: năut, linte și bob". Proiectul promovează interesul privind protecția sănătății publice, actualizarea reglementării pieței și stimularea dezvoltării sectorului agricol.	
--	---	--